

Yosefe, moto na Alimatia; ye mpe asili koyekola makambo na Yesu. 58 Ye wana akendaki mboka na Pilata, alombaki ye ebembe na Yesu. Na nsima Pilata alaki ete ebembe épsemela ye. 59 Yosefe akamataki ebembe, ajingaki yango na elamba na molikani kitoko, 60 atiaki yango na liyita na ye na sika litimami kati na libanga, apusaki libanga monene na monoko na liyita, alongwaki na ye. 61 Malia na Magadala, na ye Malia mosusu, bajalaki wana kofanda epai na liyita.

Basenjeli Liyita na Yesu

62 Na mokolo na nsima, oyo ejalaki nsima na Ebongiseli Mikolo-na-Banganga na Bafalisai bayanganaki mboka na Pilata, 63 balobaki ete: Nkolo, tosili kokanisa ete, naino ejalaki mojimbisi yango na bomoi, alobaki ete, Na nsima na mikolo misato nakosekwa. 64 Na bongo pesa monoko ete liyita ékangama ngwi kino mokolo na misato; bongo bayekoli báya koyiba ye te, mpe báloba na bato te ete asekiwi na bakufi. Soko bakosala bongo, bojimbisi na nsuka ekoleka mabe na oyo na liboso. 65 Pilata alobaki na bango ete: Bojali na basenjeli, bókende na bino kokanga yango ngwi lokola eyebi bino. 66 Bakendaki na bango kokanga liyita ngwi, batiaki elembo na libanga na miso na basenjeli.

Lisekwa na Yesu

28 Na nsima na Sabata, wana etanaki mokolo na yenga, Malia na Magadala ayaki, na ye Malia mosusu, kotala liyita. 2 Mokili eninganaki mingi, mpo ete mwanje na Yawe akitaki na Likolo, ayaki, alongolaki libanga, afandaki likolo na yango. 3 Lolenge na ye ejalaki lokola mokalikali, bilamba na ye mpembe pes. 4 Basenjeli balengaki mpo na kobanga ye, mpe bajalaki lokola bakufi.

5 Mwanje alobaki na basi ete: Bóbanga na bino te! Mpamba te nayebi ete boyei koluka Yesu oyo abakisamaki na ekulusu; 6 ajali awa te, mpamba te asekiwi,— pelamoko elobaki ye. Bóyaka kotala esika elalaki ye. 7 Nokinoki bókende koloba na bayekoli na ye ete asekiwi na bakufi, mpe ajali kokenda liboso na bino kuna na Galilai. Bokomona ye wana. Nasili koloba na bino. 8 Balongwaki na liyita nokinoki na nsomo na esengo monene, batambolaki mbango kosoola bayekoli na ye. 9 Yesu mpe ajuanaki na bango, alobaki ete: Mbote na

bino! Bango nde bayaki, basimbaki ye makáká, bakumbamelaki ye. 10 Na nsima Yesu alobaki na bango ete: Bóbanga te! Bókende na bino kosoola bandeko na ngai ete nakei na ngai kuna na Galilai, mpe bakomona ngai wana.

11 Ejalaki bango kokenda, bamoko na basenjeli bakendaki kati na mboka kosoola Mikolo-na-Banganga makambo yoso mabimi. 12 Bayanganaki mwango na mikolo na mboka, bapesaki mosolo mingi na basoda, 13 bango ete: Bóloba ete bayekoli na ye bayaki na butu mpe bayibi ye, wana ejalaki bino kolala mpongi. 14 Soko mpe Mokolo-na-Mokili akoyoka bongo, biso tokondimisa ye mpe tokobongisa likambo, bongo bómitungisa te. 15 Bango bakamataki mosolo yango mpe basalaki yango esili bango koyekola. Lisolo yango mpe epalanganaki kati na Bayuda kino lel oyo.

Yesu amonani na Bayekoli

16 Nde bayekoli jomi-na-moko bakendaki na bango kuna na Galilai, epai na ngomba elakisaki Yesu bango. 17 Wana emonaki bango ye, bakumbamelaki ye, nde bamosusu batiaki ntembe. 18 Yesu ayaki epai na bango, asoolaki na bango ete: Bokonji yoso epsemeli ngai na Likolo mpe na nse. 19 Na bongo bókende na bino kojalisa bayekoli na mabota yoso, kobatisaka bango na nkombo na Tata na Mwana na Molimo Mosanto, 20 kolakisaka bango ete bátosa makambo yoso malaki ngai bino. Ngai mpe najali na bino elongo mikolo yoso kino nsuka na ekeke.

NSANGO MALAMU EKOMAMAKI NA

MALAKO

1 Kobanda na Nsango Malamu na Yesu Masiya Mwana-na-Njambe. 2 Pelamoko esili kokomama na mokanda na Mosakoli Yisaya ete, Najali kotinda ntoma na ngai liboso na yo, Ye akobongisa njela na yo;

3 Mongongo na mongangi kati na lisobe ete, Bóbongisa balabala na Yawe, Bósembola njela na ye.

4 Yoane Mobatisi ajalaki kati na lisobe kosakolaka libatisa na kobongwa na motema mpo na kolimbisama na masumu. 5 Babimaki mboka na ye, bato na mokili na Yuda yoso na Bayelusaleme yoso. Bajalaki kobatisama na ye na ebale Yaladene mpe koyambolaka masumu na bango. 6 Yoane alataki elamba na nkunja na kamela, na nkamba na loposo na nyama na loketo na ye; aliaki mayoyo, na njoi-na-elengi na jamba. 7 Asakolaki ete: Oyo aleki ngai na nguya ajali koya nsima na ngai, nabongi kokumbama kokangola nsinga na sapato na ye te. 8 Ngai nabatisi bino na mai, nde ye akobatisa bino na Molimo Mosanto.

Kobanda na Mosala na Yesu

9 Na mikolo yango Yesu alongwaki na Nasala kuna na Galilai, mpe abatisamaki na Yoane kati na Yaladene. 10 Ejalaki Yesu kobima na mai, nokinoki amonaki Likolo kopaswama mpe Molimo, lokola ebenga, kokitela ye. 11 Mongongo ebimaki na Likolo ete: Yo Mwana na ngai, molingami, nasepeli yo mingi.

12 Nokinoki Molimo atindaki ye kati na lisobe, 13 mpe ajalaki na lisobe mikolo ntuku-minei komekama na Satana. Ajalaki na esika na banyama na yauli. Banje bajalaki kosalela ye.

14 Nsima na kokangama na Yoane na boloko, Yesu akomaki epai na Galilai kosakolaka Nsango Malamu na Njambe, 15 ye ete: Elaka esili kokoka! Bokonji-na-Njambe esili kobelema! Bóbongola mitema, bóndimelaka Nsango Malamu.

16 Yesu ajalaki koleka na libongo na libeke na Galilai, amonaki Simona, na Andalea ndeko na Simona, kobwaka maluba kati na mai; mpo ete bajalaki baluki na mbisi. 17 Alobaki na bango ete: Bóyaka nsima na ngai, mpe nakojalisa bino baluki na bato. 18 Noki-noki batikaki maluba kobila ye. 19 Akendaki liboso moko, amonaki Yakobo mwana na Jebedai, na Yoane ndeko na ye. Bango mpe bajalaki kati na ebei kobongisa maluba. 20 Nokinoki abiangaki bango, batikaki tata na bango Jebedai, na basali kati na ebei, kokenda nsima na Yesu.

Na Kapalanauma

21 Bakomaki na Kapalanauma, mpe na Sabata akotaki noki na Yanganelo, abandaki kolakisa. 22 Bakamwaka-mwaki na mateyo na ye, mpamba te ajalaki kolakisa bango lokola moto na bokonji, lokola Bakomeli te. 23 Nokinoki moto moko na molimo na mbindo ajalaki kati na Yanganelo na bango, angangaki ete: 24 ¿Likambo nini na biso na yo? e Yesu na Nasala, ¿oyei koboma biso? Nayebi soko yo ojali nani,—Mobulami na Njambe! 25 Yesu apamelaki yango ete: Jala nye! Bima na ye! 26 Molimo na mbindo ebilinganisi ya na mabele, engangi na mongongo makasi, ebimi na ye. 27 Bato yoso babangaki, bongo batunanaki ete: ¿Oyo likambo nini? Liteyo na sika na bokonji! Ajali kolaka ata milimo na mbindo mpe bajali kotosa ye! 28 Nsango na ye ebimaki nokinoki na bipai yoso na mokili mobimba na Galilai.

29 Babimaki na Yanganelo nokinoki, bakotaki na ndako na Simona na Andalea. Yakobo na Yoane bajalaki na bango elongo. 30 Bokilo na Simona alalaki na mpasi na moto. Bayebisaki Yesu mpo na ye nokinoki. 31 Akendaki epai na ye, akamataki ye loboko, atemisaki ye; moto etikaki ye mpe abandaki kosalela bango. 32 Na mpokwa wana esilaki moi kokita, bamemelaki Yesu babeli yoso, na batungisami na milimo mabe; 33 mboka mobimba eyaki koyangana na monoko na ndako, 34 mpe abikisaki bato mingi baoyo babelaki na malali na mitindo na mitindo, abimisaki mpe milimo mabe mingi, nde apesaki milimo njela na koloba te mpo ete bayebaki ye.

Yesu atamboli Mobembo, mpe abikisi Moto na Mbala

35 Na butu na ntongo mpenja Yesu abimaki kokenda na esika moko na lisobe, ajalaki wana kobondela. 36 Ba-Simona balukaluki ye epai na epai, 37 bajuaki ye, balobaki na ye ete: Bato yoso bajali koluka yo. 38 Alobaki na bango ete: Tókenda na biso na esika mosusu na mboka mosusu na ndambo oyo, ete násakola wana lokola; mpamba te nabimi mpo na yango. 39 Akendaki na Galilai mobimba kosakolaka na Biyanganelo na bango mpe kobimisaka milimo mabe.

40 Moto moko na malali na mbala ayaka epai na ye, akumbaki mabongo, abondelaki ye ete: Soko olingi, okoki kopetola ngai! 41 Yesu ayokaki mawa, asembolaki loboko,

amamaki ye, alobaki na ye ete: Nalingi, petwa na yo! 42 Mbala elongwaki na ye nokinoki, mpe apstwaki. 43 Yesu atindaki ye nokinoki, apesaki ye monoko makasi ete: 44 Keba ete ósoola moto likambo soko moko te, kasi kenda na yo kotalisa nganga njoto na yo, pesa makabo na ntina na kopetwa na yo malakaki Mose mpo na litatoli na bango. 45 Nde abimaki, abandaki kosakola makambo mingi mpe kopalanganisa likambo yango; boye Yesu akokaki kokota na mboka polele lisusu te, kasi ajalaki na lisobe libanda, mpe bajalaki kolongwa bipai yoso koya mboka na ye.

Mokatatali abikisami

2 Nsima na mikolo mosusu Yesu akomaki lisusu na Kapalanauma, mpe eyebanaki ete ajali na ndako. 2 Bato mingi bayanganaki, boye esika ekokaki na bango ata na monoko na ndako lisusu te; mpe Yesu ajalaki kosolola Liloba na bango. 3 Bayaki mboka na ye komema mokatatali, bato minei batombolaki ye. 4 Ekokaki bango kokomela ye mpo na nkaka te, balongolaki mwanja kuna ejalaki ye; esili bango kokangola yango, bakitisaki litoko ejalaki mokatatali kolala. 5 Wana emonaki Yesu kondima na bango, alobi na mokatatali ete: Mwana, masumu na yo malimbisami! 6 Bamoko na Bakomeli bajalaki kofanda wana mpe kobanja na mitema na bango ete: 7 'Moto oyo ajali koloba boye mpo na nini? Ajali kotuka Njambe! 'Nani mosusu akoki kolimbisa mabe? 'Bobele moko—Njambe te? 8 Yesu ayebaki na motema na ye nokinoki ete bajali kobanja boye kati na bango, alobaki na bango ete: Mpo nini bojali kobanja makambo oyo na mitema na bino; 9 likambo nini eleki makasi—koloba na mokatatali ete, Masumu na yo malimbisami!—soko koloba ete, Teleme, lokoto mbeto na yo, mpe tambolaka! 10 Nde na ntina ete boyeba ete Mwana-na-Moto ajali na bokonji awa na nse kolimbisa masumu,— 11 Alobaki na mokatatali ete: Najali koloba na yo ete, Teleme, lokoto litoko na yo mpe kende na yo na mbokal 12 Atelemaki, alokotaki litoko na ye nokinoki, abimaki liboso na bango yoso; bongo bango yoso bakamwakamwaki, bakumisaki Njambe ete: Tomonaki makambo na motindo oyo liboso soko moko te.

Yesu abiangi Lewi

13 Yesu abimaki lisusu na libongo na mai mpe ebele

mobimba ejalaki koya mboka na ye, mpe ajalaki kolakisa bango. 14 Alekaki wana, amonaki Lewi mwana na Alafai afandi na Ekongelo-na-Mpako, alobaki na ye ete: Bila ngai! Atemaki, abilaki ye. 15 Yesu akomaki kofanda na ndako na ye, mpe bakongoli-na-mpako mingi na bato na masumu bajalaki na mesa esika moko na Yesu na bayekoli na yo. 16 Bakomeli na Bafalisai bamonaki ete ajali koliana na bato na masumu na bakongoli-na-mpako, balobaki na bayekoli na ye ete: 'Ajali koliana na bakongoli-na-mpako na bato na masumu mpo na nini? 17 Eyokaki Yesu bongo alobaki na bango ete: Bato makasi bajali na kosenga na monganga te, kasi bobele babeli. Naye kobianga bayengebeni te, kasi bato na mabe.

18 Bayekoli na Yoane na Bafalisai bajalaki kokila bikila. Bayaki koloba na Yesu ete: 'Bayekoli na Yoane na bayekoli na Bafalisai bakokilaka bikila nde bayekoli na yo bakokilaka te mpo na nini? 19 Yesu alobaki na bango ete: 'Baninga na mobalani bayebi kokila naino ejali mobalani na bango elongo? Ntango yoso ejali bango na mobalani esika moko bayebi kokila te; 20 nde mikolo mikoya wana ekobotolama mobalani kati na bango, na mikolo yango bakokila. 21 Moto te akosona ebolo na ndambo na elamba oyo emibendani te na likolo na mokoto na kala; soko akosala boye, nde ekoyiba yango,—oyo na sika na oyo na kala—mpe njela ekoya monene. 22 Moto mpe te akoangola masanga na sika kati na mposo na kala; soko akosala boye, nde masanga akopasola mposo, mpe masanga akobeba, na mposo lokola; kasi masanga na sika akoki na mposo na sika.

Mpo na Sabata

23 Na mikolo na Sabata Yesu atambolaki kati na bilanga na masango, mpe ejalaki bayekoli na ye kotambola na njela, babandaki kobuka mito na masango. 24 Bafalisai balobaki na ye ete: Tala! Mpo nini bajali kosala na Sabata yango ekoki te? 25 Yesu alobaki na bango ete: 'Bino naino botangi yango esalaki Dawidi te wana ejalaki ye kosenga mpe eyokaki ye njala na bango bajalaki na ye elongo? 26 ete, Na mikolo na Abiatala Mokolo-na-Banganga akotaki na Ndako na Njambe, aliaki kwanga etandamaki (ekoki ete moto mosusu alia yango te, bobele banganga), apesaki yango na bango bajalaki na ye. 27 Alobaki na bango ete: Sabata esalami

mpo na bato, 28 bato basalami mpo na Sabata te, bongo Mwana-na-Moto ajali Nkolo na Sabata lokola.

Yesu abikisi Loboko lokaoki

3 Akotaki lisusu na Yanganelo mpe moto na loboko lokaoki ajalaki wana. **2** Bajalaki kotalatala Yesu soko akobikisa ye na Sabata ete bafunda ye. **3** Alobaki na moto na loboko lokaoki ete: Tema na katikati! **4** Alobaki mpe na bango ete: 'Na Sabata kosala malamuru ekoki, soko kosala mabe? 'Kopesa bomoi ekoki, soko koboma? Bajalaki nye. **5** Atalaki bango na nkele, amonaki mawa mpo na makasi na mitema na bango, alobaki na moto yango ete: Sembola loboko na yo! Asembolaki yango mpe loboko na ye ebika yoso.

6 Bafalisai babimaki nokinoki, bayanganaki mwango na Baelode na ntina na ye soko bakoboma ye boni. **7** Nde Yesu alongwaki wana na bayekoli na ye elongo, akandaki na libongo na mai, mpe ebele monene ebilaki ye. **8** Babimaki na Galilai, na Yuda, na Yelusaleme, na Edome, na ngambo na Yaladene, na ndambo na Tula na Sidona,— ebele monene. Wana esili bango koyoka mpo na misala yoso mijalaki ye kosala, bayaki mboka na ye. **9** Alobaki na bayekoli na ye ete ebei moka eselingwa mpo na ye, na mpo na ebele ete bakangisa ye te. **10** Mpamba te ajalaki kobikisa bato mingi, bongo bango yoso bajalaki na malali balingaki kokwea na ye ete bamama ye. **11** Soko milimo na mbindo bajalaki komona ye wapi, bajalaki kokwea na makolo na ye, mpe konganga ete: Yo Mwana-na-Njambe! **12** Mbala mingi apekisaki bango ete bayebisa ye polele te.

Yesu aponi Bayekoli Jomi-na-mibale

13 Abutaki ngomba, abiangaki bato mboka na ye lokola elingaki ye, mpe bayaki epai na ye. **14** Atiaki bango jomi-na-mibale ete bajala na ye elongo mpe atinda bango kosakola **15** mpe kojala na bokonji kobimisa milimo mabe. Bongo aponaki bango jomi-na-mibale; bang' oyo,— **16** Simona (abakiselaki ye nkombo mosusu, Petelo), **17** na Yakobo mwana na Jebdai, na Yoane ndeko na Yakobo (abakiselaki bango nkombo mosusu, Bonelegese,— ntina na yango ete, Bana na Nkake), **18** na Andalea, na Filipino, na Balatolomai, na Matai, na Toma, na Yakobo mwana na Alafai, na Tada,

na Simona Moselote, **19** na Yuda moto na Keliota oyo mpe akabaki ye.

Mpo na Milimo Mabe

20 Akotaki na ndako moko, mpe ebele eyanganaki lisusu, bongo bakokaki ata kolia kwanga te. **21** Eyokaki bandeko na ye boye, bayaki kokanga ye na makasi, mpamba te bajalaki koloba ete: Ajali na ligboma. **22** Na Bakomeli lokola, baoyo bakitaki na Yelusaleme, bajalaki koloba ete: Ajali na Baala-Jebula. Mpe ete: Ajali kobimisa milimo mabe na nguya na mokolo na milimo mabe. **23** Yesu abiangaki bango mboka na ye, alobaki na bango na masese ete: 'Satana akoki kobimisa Satana boni? **24** Soko bokonji moko ekokabwana na kati na yango mpenja, bokonji yango ekoki kotema te. **25** Soko libota moko ekokabwana na kati na yango mpenja, libota yango ekokoka kotema te. **26** Soko mpe Satana asili kotemelana na ye mpenja, mpe akabwani, akoki kotema te, kasi nsuka na ye ajali. **27** Kasi moto te akoki kokota na ndako na elombe kopunja biloko na ye, soko liboso akokanga elombe te;— na nsima akopunja ndako na ye. **28** Najali koloba na bino solo ete makambo yoso makolimbisamela bato, na kotuka yoso ekotuka bango Njambe, **29** nde soko nani akotuka Molimo Mosanto, libela akolimbisama te, kasi akweisami na lisumu na seko. **30** Mpo ete balobaki ete: Ajali na molimo na mbindo.

Bandeko na Yesu

31 Mama na ye na bandeko na ye bayaki kotema libanda, batindelaki ye monoko kobianga ye. **32** Ebele bafandaki wana mpe bajingaki ye, balobaki na ye ete: Tala mama na yo na bandeko na yo mibali na bandeko na yo basi bajali libanda koluka yo. **33** Ajongiselaki bango ete: 'Mama na ngai na bandeko na ngai banani? **34** Atalatalaki bafandi baoyo bajingaki ye, alobaki ete: Botala mama na ngai na bandeko na ngai; **35** mpamba te soko moto nani akosala mokano na Njambe, ye wana ajali ndeko na ngai mobali na ndeko mwasi na mama.

Lisese na Mokoni

4 Abandaki kosakola na libongo na mai lisusu, mpe ebele monene mpenja eyanganaki mboka na ye; bongo akotaki na ebei, afandaki mwa mosika moka na libongo mpe

ebele mobimba ejalaki na mokili epai na libongo. 2 Abandaki kolakisa bango makambo mingi na masese, alobaki na bango na liteyo na ye ete: 3 Bóyoka! Mokoni abimi kokona. Ejalaki ye kokona, 4 nkona mosusu ekwei pembeni na njela; ndeke bayei kolia yango. 5 Nkona mosusu ekwei epai na mabanga kuna ejui yango mabele mingi te; ebimi nokinoki mpo na kojanga bojindo na mabele; 6 wana ebuti moi, ejiki, mpe mpo na kojanga ntina, ekaoki. 7 Nkona mosusu ekwei kati na njube; njube ebimi mpe ekibisi yango, bongo eboti mbuma te. 8 Kasi nkona mosusu ekwei na mabele malamau, mpe ejalaki kobota mbuma; ekoli, eyei mingi, eboti mbuma kino ntuku-misato, na ntuku-motoba, na mokama. 9 Alobaki ete: Tika oyo ajali na matoi na koyoka áyoka.

10 Wana ejalaki ye bobele ye mpenja, bango bajalaki na ye esika moko na Bajomi-na-mibale batunaki ye mpo na masese yango. 11 Alobaki na bango ete: Mabombami na Bokonji-na-Njambe masili kopesemela bino, nde makambo oyo yoso makolobamaka na masese mpo na bango na libanda; 12 na ntina ete ejali bango kotala, bátala nde bámona te, ejali bango koyokamela, báyoka nde báyebe te, ete bájonga ntango mosusu te mpe nálimbisa bango te. 13 Alobaki na bango ete: ¿Boyebi lisese oyo te? ¿Bongo bokoyeba masese yoso boni? 14 Mokoni akoni Liloba. 15 Bango pembeni na njela, kuna ekonami Liloba, bajali boye,— soko bakoyoka, Satana akoya nokinoki, akolongola Liloba likonami kati na bango. 16 Bobele bongo bango bakonami epai na mabanga,— soko bakoyoka Liloba, bakoyamba yango nokinoki na esengo, 17 bakojala na ntina kati na bango te, kasi bakoumela mwa moke, na nsima wana ekobima mpasi soko monyoko mpo na Liloba, bakobeta libaku nokinoki. 18 Bamosusu bakonami kati na njube, bango bajali boye,— bayoki Liloba, 19 nde bitungiseli na makambo na mokili, na bojimbisi na misolo, na mposa na biloko bitikali makoti, makibisi Liloba, boye eboti te. 20 Bango bakonami na mabele malamau bajali boye,— bakoyokaka Liloba, bakonyangelaka yango, bakobotaka mbuma, ntuku-misato, na ntuku motoba, na mokama.

Masese mosusu

21 Alobaki na bango ete: ¿Mwinda ekoya ete étiamá na nse na mbeki soko na nse na mbeto? ¿Ejali mpo na kotiamá likolo na etemelo na mwinda te? 22 Mpo ete makambo yoso

na nkuku makomonana, makambo yoso mabombami makobima polele. 23 Soko moto ajali na matoi na koyoka, tika áyoka. 24 Alobaki na bango ete: Bókeba na bino soko bojali koyoka nini; bakopimela bino na epimeli ekopimaka bino mpe bakobakisela bino biloko mosusu. 25 Mpo ete bakopesa biloko mosusu na oyo ajui, mpe mpo na oyo ajangi, bakobotwela ye yango ejali na ye.

26 Alobaki mpe ete: Bokonji-na-Njambe ejali boye,— lokola soko moto moko akobwaka nkona likolo na mabele; 27 akolala, akobima, butu na moi, mpe nkona ekobima, ekokola, ye nde ayebi te soko boni. 28 Mabele ekobotaka mbuma yango mpenja,— liboso etanga, na nsima motó, na nsima masango matondi kati na motó. 29 Soko mbuma ekotela ntango nini, akotinda mobuki nokinoki, mpo ete elaka na kobuka ekomi.

30 Alobaki mpe ete: ¿Tókokanisa Bokonji-na-Njambe boni; tótia yango na lisese nini? 31 Ejali lokola mombuma na sinapi,— soko ekokonama na mabele, eleki moke na nkona yoso na mokili; 32 nde soko ekokonama, ekobima, ekoleka monene na ndunda yoso, ekobimisa bitape minene, boye ndeke na jamba bakokoka kokakema na molili na yango. 33 Na masese na motindo oyo mingi ajalaka kosolola na bango Liloba pelamoko ekokaka bango koyoka yango. 34 Ajalaki kosolola na bango makambo yoso bobele na masese, nde epai na ye mpenja alimbolaki makambo yoso ntina na bayekoli na ye mpenja.

Yesu atilimisi Mopepe

35 Na mokolo yango wana esili mpokwa koya, alobaki na bango ete: Tókata ngambo. 36 Batikaki ebele na bato, bakamataki ye kati na ebei, lokola ejalaki ye. Bibei mosusu bijalaki na ye elongo. 37 Mopepe makasi monene eyaki, mpe mbonge ejalaki kobwakama kati na ebei, boye naino ebei ejalaki kotonda. 38 Ye mpe alalaki mpongi na nsima na ebei, motó na ye na ekómba. Balongolaki ye, balobaki ete: Molakisi! ¿Ejali na yo likambo te ete tokufi? 39 Alongwaki na mpongi, apekisaki mopepe, alobaki na mai ete: Jala nye! Tilima! Mopepe ekita mpe kotilima ejalaki monene. 40 Alobaki na bango ete: ¿Bojali na nsomo mpo na nini, bojangi kondima boni? 41 Babangaki na nsomo

monene, kolobana ete: ¿Oyo nani bongo? mpo ete ata mipepe na mai bijali kotosa ye.

Moto na Ebele na Milimo Mabe

5 Bakomaki na mokili na Bagelasa na ngambo na mai. **2** Elubwaki ye na ebei, moto moko na molimo na mbindo abimaki nokinoki na mayita kojuana na ye; **3** ejalelo na ye ejalaki kati na mayita. Bayebaki kokanga ye ata na minyololo lisusu te, **4** mpo ete akangamaki mbala mingi na nkanga mpe na minyololo; nde abukaki minyololo, atutaki nkanga, mpe moto te ajalaki na nguya na kokitisa makasi na ye. **5** Ntango yoso butu na moi ajalaki kati na mayita mpe na ngomba kongangaka, komijokisaka na mabanga. **6** Emonaki ye Yesu mosika, atambolaki mbango, akumbamelaki ye, **7** angangaki na mongongo makasi ete: ¿Na biso na yo likambo nini? e Yesu Mwana na Njambe Oyo-aleki-Likolo. Na nkombo na Njambe nabondeli yo ete otumola ngai te. **8** Mpo ete Yesu ajalaki koloba na ye ete: Molimo na mbindo, bima na moto! **9** Atunaki ye ete: Nkombo na yo nani? Ye ete: Nkombo na ngai, Ebele, mpo ete tojali mingi. **10** Ajalaki kobondela ye mingi ete abimisa bango na mokili yango te. **11** Etonga monene na ngulube ejalaki wana epai na ngomba kolia, mpe babondelaki ye ete: **12** Tinda biso kati na ngulube ete tokotela bango. **13** Apesasaki bango njela. Milimo na mbindo babimaki, bakotelaki ngulube, mpe etonga—ngulube soko nkoto mibale—babwaki njoto na bango na mobungutulu molai kati na libeke mpe bakibaki na mai. **14** Baleisi na bango bakimaki kosoola likambo yango na mboka mpe na bilanga. Boye bayaki komona soko likambo nini esili kobima. **15** Bayaki mboka na Yesu, bamonaki oyo ajalaki na milimo mabe ete afandi, alati bilamba, ajali na mayele malamumu—bobeles ye moto oyo ajalaki na ebele—mpe babangaki. **16** Baoyo bamonaki motindo mokwelaki moto na milimo mabe basoolaki bango yango, na ntina na ngulube lokola. **17** Babandaki kobondela ye ete alongwa na mokili na bango. **18** Ejalaki ye kokwela na ebei, moto oyo ajalaki na milimo mabe ajalaki kobondela ye ete ajala na ye esika moko. **19** Apesasaki ye njela te, kasi alobaki ete: Kende na yo na mboka na yo, epai na bato na yo kosoola bango yoso esili Yawe kosala mpo na yo, na mawa mayokeli ye yo. **20** Alongwaki, abandaki kosakola

kati na Mboka-jomi, yoso esalaki Yesu mpo na ye, mpe bato yoso bakamwaki.

Mwasi na Litanga na Makila, mpe Mwana na Yailo

21 Yesu akataki ngambo na ebei lisusu mpe ebele monene ejuanaki na ye. Ajalaki na libongo na mai, **22** mpe moko na mikolo na Yanganelo, nkombo na ye Yailo, ayaki, amonaki ye, akweaki na makolo na ye, **23** abondelaki ye mingi ete: Mwana na ngai mwasi alingi kokufa,— oya kotiela ye maboko ete abika mpe ajala na bomoi. **24** Yesu akendaki na ye. Ebele monene ejalaki kobila ye mpe kokangisa ye. **25** Mwasi moko ajalaki na litanga na makila mbula jomi-namibale, **26** asili kojua mpasi na makambo mingi na maboko na minganga mingi, mpe kosilisa biloko na ye yoso, nde abiki te, kasi mpasi na ye ejalaki koleka mabe. **27** Esili ye koyoka nsango na Yesu, ayaki nsima na ye kati na nkaka, amamaki mokoto na ye, **28** mpamba te ajalaki koloba ete: Soko nakomama ata bilamba na ye nakobikisama. **29** Litanga na ye na makila ekaokaki nokinoki, mpe ayebaki na njoto na ye ete abikisami na malali na ye. **30** Yesu ayebaki nokinoki kati na ye moko ete nguya ebimi na ye, abongwaki kati na nkaka, alobaki ete: **31** ¿Nani amami bilamba na ngai? Bayekoli na ye balobaki na ye ete: ¿Omoni ebele ejali kokangisa yo boye, mpe ojali koloba ete, Nani amami ngai? **32** Nde ajalaki kotala epai na epai komona mwasi oyo asali bongo. **33** Mwasi yango ayaki, na kobanga na kolenga, mpo ayebaki yango ebimeli ye; akweaki liboso na Yesu, ayebisaki ye likambo na solo yoso. **34** Ye nde alobaki na ye ete: Mwana, kondima na yo esili kobikisa yo, kende na yo na kimia, jala na njoto makasi, mpe na mpasi na yo lisusu te. **35** Naino ejalaki ye koloba, bato na mokolo na Yanganelo bayaki, balobaki ete: Mwana na yo akufi, ¿mpo nini ojali kotungisa molakisi lisusu? **36** Nde Yesu ayokaki likambo lilobami, alobaki na mokolo na Yanganelo ete: Banga te! Ndima bobele kondima! **37** Apesasaki moto mosusu njela na kokenda na ye elongo te, bobele Petelo na Yakobo na Yoane ndeko na Yakobo. **38** Bakotaki na ndako na mokolo na Yanganelo, mpe amonaki yikiyiki na baleli na bangangi mingi. **39** Esili ye kokota, alobaki na bango ete: ¿Mpo nini bojali kosala yikiyiki mpe kolela? Elenge akufi te, kasi alali mpongi. **40** Bajalaki kosekaseka ye, ye nde abimisaki

bango yoso, akamataki baboti na elenge, na bango bajalaki na ye elongo, akotaki kuna ejalaki elenge, 41 asimbaki ye loboko, alobaki na ye ete: Talita! Kumi! (ntina na yango ete. Mwana! Ngai ete, Sekwa!) 42 Elenge asekwaki nokinoki, mpe ajalaki kotambola, mpamba te akomaki mbula jomi-namibale. 43 Bakamwakamwaki na kokamwa monene nde apekisaki bango na monoko makasi ete moto te ayeba likambo yango, alobaki mpe ete bapesa elenge biloko na kolia.

Na Nasala

6 Abimaki wana, akomaki na mokili na ye mpenja, mpe bayekoli na ye babilaki ye. 2 Na mokolo na Sabata, abandaki kolakisa kati na Yanganelo wana. Bato mingi baoyo bajalaki koyoka bajalaki kokamwa, bango ete: 'Ajui makambo oyo wapi; oyo mayele nini mapsemeli ye? 'Mpe misala minene boye misalami na maboko na ye—? 3 'Ye mosali na mabaya te; ye mwana na Malia te; ye ndeko na Yakobo na Yose na Yuda na Simona te; bandeko na ye basi bajali mpe na biso awa te? Boye bajalaki kobeta libaku kati na ye. 4 Yesu alobaki na bango ete: Mosakoli akojanga lokumu bobele na mokili na ye moko, kati na biboto na ye mpe na mboka na ye. 5 Ayebaki kosala mosala na nguya moko wana te, bobele boye atiaki maboko na mwa ndambo na babeli, abikisaki bango, 6 akamwaki mpe na ntembe na bango.

Yesu atindi Bajomi-na-Mibale

Yesu atambolaki kolakisa na mboka mike pens-pens epai na epai. 7 Abiangaki Bajomi-na-mibale mboka na ye, abandaki kotinda bango mibale mibale; ajalaki kopesa bango bokonji liboso na milimo na mbindo mpe. 8 kolaka bango ete bakende na eloko mpo na njela te, bobele lingenda,—kwanga te, libenga te, soko likota moko kati na nkamba te, 9 kasi bakanga matambe na bango na mapapa, mpe balata bilamba mibale te. 10 Alobaki na bango ete: Soko bokokota na ndako nini, boumela wana kino ekolongwa bino na mboka yango; 11 soko mpe na esika nini bakonyangela bino te, mpe bakoyoka bino te, bolongwa na bino wana, bopukisa mputulu na matambe na bino mpo na litatoli na bango. 12 Babimaki, basakolaki ete bato babongola mitema, 13 babimisakaki milimo mabe mingi, bapakolaki babeli mingi na mafuta mpe babikisaki bango.

Mpo na Kufa na Yoane Mobatisi

14 Mokonji Elode ayokaki bongo (mpamba te nkombo na Yesu eyebanaka polele), alobaki mpe ete: Yoane Mobatisi asili kosekwa na bakufi, yango wana misala na nguya oyo mijali kosalama na ye. Bamosusu ete: Ye Elia. 15 Nde bamosusu ete: Ye Mosakoli lokola moko na Basakoli na kalakala. 16 Nde Elode ayokaki, alobaki ete: Ngai nakataki Yoane motó, ye wana asili kosekwa.

17 Mpamba te Elode asilaki kotinda bato kosimba Yoane mpe akangaki ye na boloko mpo na Elodia mwasi na Filipino ndeko na ye; mpo ete asili kobala ye. 18 Ntina ete Yoane alobaki na Elode ete: Ekoki na yo kojala na mwasi na ndeko na yo te. 19 Yango wana Elodia ayinaki ye, mpe ajalaki na mposa na koboma ye, 20 nde akokaki te (mpo Elode abangaki Yoane, ayebaki ete ye mobali na sembo mpe na mpoto, bongo asenjelaki ye. Esili Elode koyoka ye, ajalaki na mokakatano, nde ayokaki ye na esengo), 21 nde eposa eyaki wana esalaki Elode elambo na mokolo na kobotama na ye mpo na bato na ye minene, na bakapitene na basoda, na mikolo na Galilai. 22 Mwana mwasi na Elodia akotaki, abinaki, asepelisi Elode na baliani na ye. Mokonji alobaki na elenge ete: Lomba ngai soko eloko nini ejali na yo mposa mpe nakopesa yo yango. 23 Akatelaki ye mpe ndai ete: Soko okolomba ngai nini, nakopesa yo yango, kino ndambo na bokonji na ngai. 24 Abimaki bongo, alobaki na mama na ye ete: 'Nalomba nini? Ye ete: Motó na Yoane Mobatisi. 25 Nokinoki elenge akotaki mbango mboka na mokonji, alombaki ete: Najali na mposa ete sasaipi mpenja opesa ngai motó na Yoane Mobatisi likolo na lungu. 26 Mokonji ayokaki mawa mingi, nde mpo na ndai na ye, na baliani na ye, alingaki koboya te. 27 Boye mokonji atindaki soda moko nokinoki, apesaki ye monoko koya na motó na Yoane. Akendaki, akataki ye motó kati na boloko, 28 amemaki motó na ye na lungu, apesaki yango na elenge, elenge mpe apesaki yango na mama na ye. 29 Eyokaki bayekoli na ye bongo, bayaki, balongolaki ebembe na ye, bakundaki yango na mobomba.

Bato Nkoto mitano baleisami

30 Bantoma bayanganaki mboka na Yesu lisusu, basoolaki ye misala yoso misalaki bango, na makambo yoso malakisaki

bango. 31 Alobaki na bango ete: Bóyaka na bino mpenja, tókende na esika moko na lisobe, na biso mpenja, tópema moko. Mpo ete bato mingi bajalaki koyaka mpe kokendaka, bongo bajalaki na eposa na kolia kwanga te. 32 Balongwaki wana na ebei kokenda na esika moko na lisobe, na bango mpenja; 33 nde bato bamonaki bango kokenda, bato mingi mpe bayebaki bango, balongwaki mbango na makolo na mboka yoso koyangana kuna, bakomaki liboso na bango. 34 Esili Yesu kolubwa, amonaki ebele monene, ayokelaki bango mawa mpo ete bajalaki lokola mpate bajangi mobateli, abandaki kolakisa bango makambo mingi. 35 Wana esili ntango koleka, bayekoli bayaki mboka na ye, balobaki ete: 36 Esika oyo awa lisobe, ntango esili koleka, panja bango ete bákende na ndako na lisobe mpe na mboka mike epai na epai awa komisombela biloko na kolia. 37 Ye nde ajongiselaki bango ete: Bino bópezá bango biloko bália. Balobaki na ye ete: 'Tókende kosomba kwanga na mpata mikama mibale ete tópezá bango biloko bália? 38 Nde ye alobaki na bango ete: Bojali na kwanga boni, bókende kotala. Esili bango konyeba, balobaki na ye ete: Mitano, na mbisi mibale. 39 Apesaki bango monoko ete báfandisa bato yoso na matiti na esobe. 40 Bafandaki bibolo na bibolo, bato mokama mokama, na bato ntuku-mitano ntuku-mitano. 41 Akamataki kwanga yango mitano, na mbisi yango mibale, atalaki na Likolo, apambolaki yango, abukabuki kwanga, apesaki yango na bayekoli ete bátia yango liboso na bato, akabolaki mbisi yango mibale na bato yoso lokola. 42 Bato yoso baliaki batondaki, 43 balokotaki mpe biteni bikokaki na kotondisa mitete jomi-na-mibale, na biteni na mbisi lokola. 44 Bango baliaki kwanga bajalaki mibali nkoto mitano.

Yesu atamboli likolo na Mai

45 Akwelisaki bayekoli na ye na ebei nokinoki ete bákata ngambo liboso, epai na Betesaida, naino ye ajalaki kopanja ebele. 46 Atikanaki na bango, alongwaki na ye kokenda kuna na ngomba kobondela. 47 Esili mpokwa koya, ebei ejalaki kati na libeke, mpe ye moko mpenja na mokili. 48 Amonaki bango kotumolana kati na koluka (mpo ete mopepe ejalaki kojongisa bango nsima), ntango misato nsima na midi-na-butu akomaki mboka na bango, kotambola likolo na mai. 49 Alingaki koleka bango, nde bamonaki

ye kotambola likolo na mai, babanjaki ete mongoli ajali, bangangaki. 50 Mpo ete bango yoso bamonaki ye mpe mitema na bango mitombokaki nde asololaki na bango nokinoki ete: Bóyika mpiko! Ngai oyo! Bóbanga te! 51 Akwelaki na ebei kati na bango, mopepe mpe ekita. Bakamwakamwaki mingi mpenja kati na bango, 52 mpamba te batiaki mitema na likambo na kwanga yango te, kasi mitema na bango misili koya makasi.

53 Esili bango kokata ngambo, bakomaki na mokili na Genesaleta, basemaki wana. 54 Elubwaki bango na ebei, 55 bato basosolaki ye nokinoki, bayaki mbango na mokili yango mobimba, babandaki komema babeli likolo na matoko na esika na esika eyokaki bango ete ajali. 56 Soko abimaki mike— batiaki babeli na bisika na polele, bajalaki kobondela ye ete bámama ata nsuka na mokoto na ye, mpe bango yoso bamamaki ye bongo, bajalaki kobika.

Mitindo na Bafalisai

7 Bafalisai, na bamoko na Bakomeli, baoyo balongwaki na Yelusaleme, bayanganaki mboka na Yesu, 2 bamonaki bamoko na bayekoli na ye ete bajali kolia kwanga na maboko na mbindo (ntina na yango ete basukoli maboko te). 3 Mpo ete Bafalisai na Bayuda yoso bakotiaka mitema makasi na mitindo miuti na mikolo,— bakolia te, soko basukoli maboko malamumu te; 4 mpe elongwi bango na jando, bakolia te soko basukoli mai te; mpe makambo mosusu majali mingi majui bango mpo na kosimba, lokola kosukola kopo, na mbeki, na masasu, na matoko. 5 Bongo Bafalisai na Bakomeli batunaki Yesu ete: Mpo nini bayekoli na yo bakokisaka mitindo na mikolo te, kasi bakoliaka kwanga na maboko na mbindo. 6 Ye nde alobaki na bango ete: Yisaya asokolaki na malamumu na ntina na bino bakosi,— lokola esili kokomama ete,

Bato oyo bakokumisaka ngai na monoko,
Nde mitema na bango mijali na ngai mosika.

7 Bakosalelaka ngai mpamba,
Bakolakisaka malako majali mibeko na bato,
8 Bokotikaka Malako na Njambe, bokotiaka mitema makasi
na mitindo miuti na bato. 9 Alobaki na bango ete: Na

malamu boye! Bokotiolaka Malako na Njambe ete bókokisa mitindo miuti na bato. 10 Mpo ete Mose aloba ete,

Kumisa tata na yo mpe mama na yo, mpe ete,

Oyo akofinga tata soko mama ákufa kokufa.

11 Bino nde bokolobaka ete, Soko moto akoloba na tata soko na mama ete, Kolobana (ntina ete, Likabo) na eloko yango elingaki bino kosungama na ngai; 12 bokotika ye ete ásalela tata soko mama eloko moko lisusu te. 13 Bongo boyeisi Liloba na Njambe mpamba na mitindo na bino misili bino kotanda. Bokosalaka mpe makambo mingi na motindo yango.

14 Abiangaki ebele mboka na ye lisusu, alobaki na bango ete: Bóyoka, bino yoso, bóyeba ntina! 15 Eloko na libanda ekokota na kati na moto ekokoka kopesa ye mbindo te, kasi yango ekobimaka na moto ekobebisaka moto. 16 Soko moto ajali na matoi na koyoka, tika áyoka.

17 Wana esili ye kokota na ndako kolongwa na ebele, bayekoli na ye batunaki ye lisese yango; 18 alobaki na bango ete: ¿Bino mpe bojali boye na mayele te? ¿Bomoni te ete yoso na libanda ekokota na kati na moto ekokoka kopesa ye mbindo te? 19 mpo ete ekokota na motema na ye te kasi na libumu na ye, mpe ekobima na kabine. Bongo ekopetola biloko na kolia yoso. 20 Alobaki mpe ete: Mpo na yango ekobima na moto, yang' oyo ekopesa ye mbindo, 21 mpamba te na katikati, na motema na moto, makanisi mabe makobimaka, na ekobo, na moibi, 22 na koboma, na pite, na bilulela, na mabe, na kokosa, na mobulu, na liso mabe, na kotuka, na lolendo, na joba,— 23 makambo mabe oyo yoso makobimaka na katikati, makopesaka ye mbindo.

Mwasi na Sulapoinika

24 Yesu alongwaki wana, akendaki na ndambo na Tula, akotaki na ndako moko, mpe ajalaki na mposa ete moto te áyeba, nde akokaki kobombama te. 25 Kasi mwasi moko, oyo mwana na ye mwasi ajalaki na molimo na mbindo, ayokaki nokinoki mpo na ye, ayaki kokwea na makolo na ye, kolomba ye ete molimo ébima na mwana na ye. 26 Nde mwasi yango ajalaki Mwela, na libota na Sulapoinika. 27 Yesu alobaki na ye ete: Tika bana bália liboso, bátonda; mpo ete, malamuru te kokamata kwanga na bana kobwaka

yango na bana-na-mbwa. 28 Nde mwasi ajongiselaki ye ete: Ee Motei! nde bana-na-mbwa na nse na mesa bakoliaka na mpumbu na bana. 29 Alobaki na ye ete: Mpo na monoko yango kende na yo, molimo mabe esili kobima na mwana na yo. 30 Mwasi akendaki na ndako na ye, akutaki mwana ete asili kolala na mbeto mpe molimo mabe esili kobima.

Moto na Likokoma abiki

31 Yesu alongwaki lisusu na ndambo na Tula kokenda na njela na Sidona, na kati na ndambo na Mbokajomi, kino libeke na Galilai. 32 Bakambelaki ye moto oyo akufeli matoi mpe na likokoma; babondelaki ye ete átiela ye loboko na ye. 33 Atangolaki ye na ebele epai na ye mpenja, atiaki misapi na ye na matoi na moto, atwaki nsoi, amamaki lolemo na ye, 34 atalaki na Likolo, akimelaki, alobaki na ye ete: Efata! (ntina na yango ete, Jipwa!) 35 Matoi na ye majipwaki nokinoki, nsinga na lolemo na ye ekangwaki mpe asololaki sembo. 36 Alakaki bango ete báyebisa moto te, nde lokola ejalaka Yesu kolaka bango, bango bajalaki koleka kosakolasakola yango mingi. 37 Bajalaki kokamwamakamwa na kokamwa mingi mpenja, bango ete: Asili kosala misala yoso malamuru, akoyokisaka bato bakufeli matoi, akolobisaka bimimi.

Bato Nkoto minei baleisami

8 Na mikolo yango ebele eyaki monene lisusu, mpe bajalaki na eloko na kolia te; Yesu abiangaki bayekoli mboka na ye, alobaki na bango ete: 2 Najali koyokela ebele mawa, mpo ete basili kouwela awa na ngai naino mikolo misato, mpe bajali na eloko na kolia te; 3 soko nakotinda bango na mboka na bango na njala, bakolsmba na njela, bamoko na bango mpe basili kouta mosika. 4 Bayekoli na ye bajongiselaki ye ete: ¿Moto akokoka kotondisa baoyo na kwanga na wapi awa na lisobe? 5 Atunaki bango ete: Bojali na kwanga boni. Bango ete: Nsambo. 6 Apesaki monoko na ebele ete bákisa na nse, akamataki kwanga yango nsambo, atondaki, abukaki yango, apesaki yango na bayekoli ete bátiaka yango liboso na bato, mpe batiaki yango bongo. 7 Bajalaki mpe na mwa mbisi mike; apambolaki mbisi, alobaki ete bátiaka mpe yango liboso na bato. 8 Baliaki, batondaki, balokotaki na biteni bitikalaki biteni bikokaki

na bikolo nsambo. 9 Bajalaki bato soko nkoto minei. Apalanganisaki bango, 10 nde ye akwelaki na ebei nokinoki na bayekoli na ye, akomaki na bipai na Dalammanuta.

Bafalisai baluki Elembo

11 Bafalisai bayaki, babandaki kotunana na ye, koluka elembo ekolongwa na Likolo epai na ye, mpo na komeka ye. 12 Akimelaki na motema na ye, alobaki ete: Libota oyo ejali koluka elembo mpo na nini; najali koloba na bino solo ete elembo ekopessmela libota oyo te. 13 Atikaki bango lisusu, akwelaki na ebei kokata ngambo.

14 Babosanaki kokamata kwanga, bajalaki na kwanga bobele moko kati na ebei. 15 Abandaki kolaka bango ete: Bókeba! Bótalaka mpo na mfulu na Bafalisai, mpe mpo na mfulu na Elode. 16 Bajalaki kokanisa kati na bango ete: Tojali na kwanga te. 17 Yesu ayebaki bongo, alobaki na bango ete: ¿Mpo nini bojali kokanisa ete bojali na kwanga te? ¿Naino bomoni te soko boyebi te? ¿Bojali na mitema misili koya makasi? 18 Awa ejali bino na miso, ¿bokotalaka te? Ejali bino na matoi, ¿bokoyokaka te? ¿Bojali kokanisa te? 19 Wana ebukaki ngai kwanga yango mitano mpo na bato nkoto mitano, ¿bolokotaki mitete boni mitondi na biteni? Baloba na ye ete: Jomi-na-mibale. 20 Wana ebukaki ngai kwanga yango nsambo mpo na bato nkoto minei, ¿bolokotaki bikolo boni bitondi na biteni? Balobaki na ye ete: Nsambo. 21 Alobaki na bango ete: ¿Naino boyebi ntina te?

Moto akufeli Miso abiki

22 Akomaki na Betesaida, mpe bakambelaki ye moto oyo akufeli miso, babondelaki ye ete amama ye. 23 Akamataki ye loboko, akambaki ye libanda na mboka, atwaki nsoi na miso na ye, atielaki ye misapi, atunaki ye ete: ¿Omoni eloko? 24 Atalaki, alobaki ete: Najali kotala bato,— najali komona bango lokola njete— kotambola. 25 Na nsima Yesu atiaki misapi na ye likolo na miso na ye lisusu; atalaki pii, abikaki, amonaki biloko yoso polele. 26 Atindaki ye na ndako na ye, alobaki ete: Kota ata na mboka te.

Koyambola na Petelo

27 Yesu alongwaki wana na bayekoli na ye, akomaki na mboka mike na ndambo na Kaisalia-na-Filipo. Kati na njela

abandaki kotuna bayekoli na ye ete: Bato bakolobaka ete ngai nani. 28 Bango balobaki na ye ete: Yoane Mobatisi; bamosusu ete, Elia; bamosusu ete, Moko na Basakoli. 29 Ye atunaki bango ete: Bino nde bokolobaka ete ngai nani. Petelo ajongiselaki ye ete: Yo ojali Masiya. 30 Apekisaki bango makasi ete báyebisa moto te na ntina na ye.

31 Abandaki kolakisa bango ete ekoki na Mwana-na-Moto koyoka mpasi na makambo mingi, koboyama na mikolo na mboka, na Mikolo-na-Banganga, na Bakomeli, kobomama, mpe kosekwa na nsima na mikolo misato. 32 Ajalaki kosolola likambo yango polele. Bongo Petelo apengwisaki ye moko mpe abandaki kopamela ye; 33 ye nde abongwaki, amonaki bayekoli na ye, apamelaki mpe Petelo ete: Kende na yo na nsima na ngai, Satana! Mpo ete okokanisaka makanisi na Njambe te, kasi makanisi na bato.

Mpo na Kobila Yesu

34 Abiangaki ebele mboka na ye na esika moko na bayekoli na ye, alobaki na bango ete: Soko moto moko ajali na mposa na kotambola nsima na ngai, amiboya ye mpenja, atombola ekululu na ye, abila ngai; 35 mpamba te soko moto nani akojala na mposa na kobikisa bomoi na ye, akobebisa yango; soko nde nani akobebisa bomoi na ye na mpo na ngai mpe mpo na Nsango Malamu, akobikisa yango. 36 Mpamba te, ¿moto oyo akojua mokili mobimba mpe akotia bomoi na ye na libomi, akojala na litomba nini? 37 ¿Moto akosombotana bomoi na ye na eloko nini? 38 Mpamba te soko moto nani akoyokela ngai na maloba na ngai nsoni kati na libota oyo lijali na ekobo mpe na masumu, Mwana-na-Moto akoyokela ye nsoni, wana ekoya ye na nkembo na Tata na ye, na banje na bule na ye elongo.

9 Alobaki mpe na bango ete: Najali koloba na bino solo ete bamoko na bango batelemi awa bakomona kufa te, kino ekomona bango Bokonji-na-Njambe ete bosili koya na nguya.

Kobongwana na Yesu

2 Nsima na mikolo minei Yesu akamataki Petelo na Yakobo na Yoane, akambaki bango na ngomba molai, bobele bango epai na bango mpenja, mpe abongwanaki liboso na bango.

3 Bilamba na ye bijalaki na langilangi na mpembe pee, na motindo moto na mokili oyo na mosala na kosukola biloko akokoka koyeisa yango mpembe bongo te. 4 Elia amononaki na bango esika moko na Mose, mpe bajalaki kosolana na Yesu. 5 Petelo alobaki na Yesu ete: Ejali malamau na biso kojala awa, Labi; tósala mingombo misato,— 6 moko na yo, moko na Mose, moko na Elia. Mpo ete ayebacki te soko ajali koloba nini; bajalaki na nsomo mingi. 7 Lipata eyaki kojipa bango mpe mongongo ebimaki na lipata ete: Oyo Mwana na ngai Molingami. 8 Bóyoka ye! Batalaki epai na epai nokinoki, bamonaki moto mosusu lisusu te, kasi bobele bango mpenja na Yesu.

9 Ekitaki bango na ngomba, alakaki bango makasi ete básoola moto te makambo mamoni bango kino ekosekwa Mwana-na-Moto kati na bakufi. 10 Babombaki likambo yango kati na bango mpenja, kotunanaki soko kosekwa kati na bakufi ejali nini. 11 Batunaki ye mpe ete: 'Mpo nini Bakomeli bakolobaka ete ekoki na Elia koya liboso? 12 Ye alobaki na bango ete: Elia ajali koya liboso mpe kobongisa makambo yoso; mpe ekomami boni mpo na Mwana-na-Moto, ete akoyoka mpasi na makambo mingi mpe akotiolama. 13 Kasi ngai najali koloba na bino ete Elia asili koya mpe basalelaki ye makambo yoso malingaki bango, pelamoko esili kokomama mpo na ye.

Molimo Mabe ebimisami na Elenge Mobali

14 Bakomaki mboka na bayekoli, bamonaki ebele monene kojinga bango, mpe Bakomeli kotiana na bango ntembe. 15 Ebele yoso bamonaki ye nokinoki, bakamwakamwaki mingi, batambolaki mbango mboka na ye, bajalaki kopesa ye mbote. 16 Atunaki bango ete: Bojali kotiana na bango ntembe na likambo nini. 17 Moto moko na kati na ebele ajongiselaki ye ete: Nayaki na mwana na ngai mobali mboka na yo, Molakisi, ajali na molimo na emimi; 18 soko ekokanga ye wapi, ekotutaka ye na nse, akobimisaka mfulu na monoko, akopelisaka mino na ye, bongo ajali kokonda. Na nsima nalobaki na bayekoli na yo ete bábimisa yango mpe bajalaki na nguya te. 19 Yesu ajongiselaki bango ete: E libota lijangi kondima, 'nájala na bino kino ntango nini; náyikela bino mpiko kino ntango nini? Bókamba ye awa na ngai. 20 Bayaki na ye mboka na Yesu, mpe emonaki molimo Yesu,

ebilinganisaki ye nokinoki; akweaki na mabele, ajalaki kobongwanabongwana mpe kobimisa mfulu na monoko. 21 Yesu atunaki tata na ye ete: Oyo esili kojala na ye ntango boni. Ye alobaki ete: Longwa na bolenge na ye, 22 mbala mingi ejalaki kobwaka ye kati na moto mpe kati na mai ete éboma ye. Kasi soko okoki na likambo moko, yokela biso mawa, sunga biso. 23 Yesu alobaki na ye ete: 'Soko nakoki? Makambo yoso makoki kosalama mpo na bandimi. 24 Tata na elenge angangaki nokinoki ete: Najali kondima, sunga ngai na ntembe na ngai. 25 Emonaki Yesu ebele koyangana mbango, apamelaki molimo na mbindo ete: Yo molimo na ebubu, najali kolaka yo, bima na ye! Kotela ye lisusu te! 26 Engangaki, ebilinganisaki ye mingi, mpe ebimaki; amononaki lokola mokufi, boye bato mingi balobaki ete akufi. 27 Nde Yesu akamataki ye loboko, anetolaki ye, mpe atelemaki. 28 Na nsima esili ye kokota na ndako, bayekoli na ye batunaki ye ete: Mpo nini biso tokokaki kobimisa yango te. 29 Alobaki na bango ete: Molimo' na motindo oyo ekoki kobima bobele na kobondela.

Mpo na Kufa na Lisekwa na Yesu

30 Balongwaki wana kotambola kati na Galilai, mpe ajalaki na mposa ete moto te áyeba. 31 Mpamba te ajalaki kolakisa bayekoli na ye, alobaki na bango ete: Mwana-na-Moto akopesama na maboko na bato, bakoboma ye, mpe ekosila ye kobomama, akosekwa na nsima na mikolo misato. 32 Nde bayebaki likambo yango ntina te mpe bajalaki kobanga kotuna ye.

Kowelana na Bayekoli

33 Bakomaki na Kapalanauma, bakotaki na ndako; atunaki bango ete: Kati na njela bojalaki kotiana ntembe na likambo nini? 34 Nde bango bafandaki nye, mpamba te kati na njela bajalaki kotiana ntembe soko nani aleki monene. 35 Afandaki, abiangaki Bajomi-na-mibale, alobaki na bango ete: Soko moto moko ajali na mposa na kojala liboso, ájala nsima na yoso mpe mosaleli na yoso. 36 Akamataki mwana moko moko, atiaki ye na kati na bango, ajingaki ye maboko, alobaki na bango ete: 37 Soko moto nani akonyangela moko na bana na motindo oyo boye na nkombo na ngai, ajali

konyangela ngai, mpe soko nani akonyangela ngai, ajali konyangela ngai te kasi Motindi na ngai.

38 Yoane alobaki na ye ete: Molakisi, tomnaki moto moko kobimisa milimo mabe na nkombo na yo, mpe tojalaki kopekisa ye mpo ete akobilaka na biso elongo te. 39 Nde Yesu alobaki na ye ete: Bópekisa ye te, mpamba te, moto ajali te oyo akosala mosala na nguya na nkombo na ngai mpe na nsima moko akokoka kotuka ngai. 40 Mpo ete oyo ajali kotsmela biso te, ajali mpo na biso; 41 soko moto nani akomelisa bino kopo na mai na ntina ete bojali bato na Masiya, najali koloba na bino solo ete akobebisa libonja na ye te. 42 Soko nde nani akotaisa moko na bandimi oyo mike libaku,— soko libanga monene ejingaki nkingo na ye mpe abwakamaki na mai monene, mbe eleki malamumu na ye. 43 Soko mpe loboko na yo ekotaisa yo libaku, jenga yango; kojanga loboko moko mpe kokota na bomoi eleki na yo malamumu na kojala na maboko mibale mpe kokenda kuna na Gesna kati na moto mokojimana te, kuna nkiso na bango ekokufa te, 44 mpe moto ekojimana te. 45 Soko lokolo na yo ekotaisa yo libaku, jenga yango; kojanga lokolo moko mpe kokota na bomoi eleki na yo malamumu na kojala na makolo mibale mpe kobwakama na Gesna, 46 kuna nkiso na bango ekokufa te, mpe moto ekojimana te. 47 Soko liso na yo ekotaisa yo libaku, bimisa yango; kokota na Bokonji-na-Njambe na liso moko eleki na yo malamumu na kojala na miso mibale mpe kobwakama na Gesna, 48 kuna nkiso na bango ekokufa te, mpe moto ekojimana te. 49 Mpo ete moto na moto akotiama mongwa na moto. 50 Mongwa ejali malamumu, nde soko mongwa ekosila elengi, ekopesa elengi na nini? Bójala na mongwa kati na bino, bójalana na kimia.

Mpo na koboma Mabala

10 Alongwaki wana, akendaki na mokili na Yuda na ngambo na Yaladene, mpe lisusu bible na bato bayan-ganaki mboka na ye, mpe lokola na motindo na ye abandaki kolakisa bango lisusu. 2 Bafalisai bayaki mboka na ye mpo na komeka ye, batunaki ye soko ejali malamumu na mobali kolongola mwasi na ye. 3 Ye nde ajongiselaki bango ete: Mose alakaki bino lilako nini. 4 Bango ete: Mose apesaki njela na kokoma mokanda na koboma libala mpe kolongola mwasi. 5 Yesu alobaki na bango ete: Akomelaki bino lilako

yango mpo na makasi na bino na mitema, 6 nde longwa na kobanda na Kojalisa,

7 Asalaki bango mobali na mwasi. Na bongo mobali akotika baboti na ye, akosangana na mwasi na ye. 8 mpe bango mibale bakojala njoto moko, 9 boye bajali lisusu mibale te, kasi njoto moko: na bongo mpo na oyo Njambe asili kotongana, moto atangola yango te.

10 Bayekoli na ye batunaki ye ntina na makambo oyo lisusu kati na ndako, 11 alobaki na bango ete: Soko moto nani akolongola mwasi na ye mpe akobala mwasi mosusu, akojala kosala ekobo na mwasi yango; 12 soko mpe ye mwasi akolongola mobali na ye mpe akobala mobali mosusu, akojala moto na ekobo.

Yesu apamboli Bana Mike

13 Bakambelaki ye bana mike ete amama bango, nde bayekoli bapamelaki bango. 14 Yesu amonaki bongo, asilikaki, alobaki na bango ete: Bótika bana mike koyaka mboka na ngai, bópekisa bango te; mpamba te Bokonji-na-Njambe ejali na bato na motindo yango. 15 Najali koloba na bino solo ete, soko moto nani akoyamba Bokonji-na-Njambe lokola mwana moko te, akokota wana te. 16 Ajingaki bango na maboko, ajalaki kopambola bango, kotia maboko likolo na bango.

Mojui atunani na Yesu

17 Ebimaki Yesu na njela, moto moko atambolaki mboka na ye mbango, akumbelaki ye mabango, atunaki ye ete: Molakisi malamumu! Násala nini ete nájua bomoi na seko? 18 Yesu alobaki na ye ete: Mpo nini ojali kotanga ngai malamumu? Moto malamumu ajali te, bobele moko—Njambe. 19 Oyebi malako,— boma moto te, sala ekobo te, yiba te, tatola makambo na lokuta te, botola eloko na moto te, kumisa tata na yo mpe mama na yo. 20 Ye nde alobaki na ye ete: Molakisi, longwa na bolenge na ngai natosi makambo oyo yoso. 21 Yesu atalaki ye, ayokelaki ye bolingo, alobaki na ye ete: Eloko moko ejangeli yo, kende na yo, tske biloko yoso bijali na yo, pese na babola, mpe okojala na biloko na motuya kuna na Likolo, mpe yaka kobila ngai. 22 Nde ye akangaki elongi na ye na monoko yango, alongwaki na mawa, mpo ete ajalaki mojuj na biloko mingi.

23 Yesu atalatalaki epai na epai, alobaki na bayekoli na ye ete: Bajui na misolo bakokota na Bokonji-na-Njambe bobele na makasi. 24 Bayekoli bajalaki kokamwa na maloba na ye, nde Yesu alobaki na bango lisusu ete: Bana, kokota na Bokonji-na-Njambe ejali likambo makasi na bango basili kotia mitema na misolo. 25 Koleka na kamela na liso na ntonga eleki motau na kokota na mojuu kati na Bokonji-na-Njambe. 26 Bango balekaki kokamwakamwa mingi mpenja, balobanaki ete: ¿Nani mpe akoki kobika? 27 Yesu atalaki bango, alobaki ete: Epai na bato ekoki kosalama te, kasi epai na Njambe ekoki kosalama; mpo ete epai na Njambe makambo yoso makoki kosalama. 28 Petelo abandaki koloba na ye ete: Biso totiki biloko yoso mpe tosili kobila yo. 29 Yesu alobaki ete: Najali koloba na bino solo ete moto na moto oyo atiki ndako soko bandeko mibali soko bandeko basi soko mama soko tata soko bana soko bilanga, na mpo na ngai mpe na mpo na Nsango Malamu, 30 sasaipi na ntango oyo akojua ndako na bandeko mibali na bandeko basi na bamama na bana na bilanga, mbala mokama, na minyoko lokola, mpe na ekeke ekoya akojua bomoi na seko. 31 Mingi bajali liboso bakojala nsima, bango na nsima bakojala liboso.

Mpo na Kufa na Lisekwa na Yesu

32 Bajalaki naino na njela kobuta na Yelusaleme, mpe Yesu ajalaki kotambola liboso na bango. Bajalaki kobila, kokamwa mpe kobanga. Akamataki Bajomi-na-mibale lisusu, abandaki koyebisa bango makambo malingi kobimela ye ete: 33 Tojali kobuta na Yelusaleme. Mwana-na-Moto akokabama na maboko na Mikolo-na-Banganga mpe na Bakomeli. Bakokweisa ye mpo na kokufa, bakopesa ye na maboko na Bapakano, 34 bakosekaseka ye, bakotwela ye nsoi, bakobeta ye mpimbo, bakoboma ye, mpe na nsima na mikolo misato akosekwa.

Kolomba na Bana na Jbedai

35 Yakobo na Yoane, bana na Jbedai, bayaki mboka na ye, bango ete: Molakisi, tojali na mposa ete soko tokolomba yo nini, osalela biso yango. 36 Nde ye alobaki na bango ete: ¿Bojali na mposa ete nasalela bino nini? 37 Bango balobaki na ye ete: Pesa biso njela ete tofanda, moko na loboko na yo na mobali moko na loboko na yo na mwasi kati na nkembo

na yo. 38 Nde Yesu alobaki na bango ete: Boyebi te soko bojali kolomba nini; ¿bokoki komela kopo ekomela ngai, soko kobatisama na libatisa likobatisama ngai na yango? 39 Bango ete: Tokoki. Nde Yesu alobaki na bango ete: Bokomela kopo ekomela ngai, bokobatisama na libatisa likobatisama ngai na yango, 40 nde mpo na kofanda na loboko na ngai na mobali soko na loboko na ngai na mwasi, — yango ejali na ngai kopesa te, kasi ekojala na baoyo esili kobongisamela bango. 41 Eyokaki Bajomi boye babandaki kosilika na Yakobo na Yoane. 42 Yesu abiangaki bango mboka na ye, alobaki ete: Boyebi ete bango bakotangamaka bakonji na Bapakano bakoyangelaka bango mwango, mpe ete bato na bango minene bakotalisaka bokonji na bango, 43 nde kati na bino ejali bongo te. Kasi soko nani ajali na mposa na kojala monene kati na bino, ajala mosaleli na yoso, 44 mpe soko nani kati na bino ajali na mposa na kojala liboso, ajala moombo na yoso; 45 mpo ete Mwana-na-Moto ayaka kosalelama te, kasi kosalela mpe kopesa bomoi na ye lokola lisiko mpo na bato mingi.

Balatimai ajui Miso

46 Bakomaki na Yeliko, mpe ejalaki ye kolongwa na Yeliko na bayekoli na ye, na ebele monene na bato, Balatimai, mwana na Timai, moongi oyo akufeli miso, afandaki pembeni na njela. 47 Eyokaki ye ete Yesu na Nasala ajali, abandaki konganga ete: Yesu Mwana na Dawidi, yokela ngai mawa! 48 Bato mingi bapamelaki ye ete ajala nye, ye nde alekaki konganga mingi ete: Mwana na Dawidi, yokela ngai mawa! 49 Yesu atemaki, alobaki ete: Bóbianga ye. Babianga moto na miso makufi, bango ete: Yika mpiko! Tema! Ajali kobianga yo. 50 Ye abwaki elamba na ye monene, apombwaki, ayaki epai na Yesu. 51 Yesu alobaki na ye ete: ¿Ojali na mposa ete nasalela yo nini? Moto na miso makufi alobaki ete: Laboni, ete namona lisusu. 52 Yesu alobaki na ye ete: Kende na yo, kondima na yo esili kobikisa yo. Amonaki lisusu nokinoki mpe abilaki Yesu na njela.

Yesu akoti na Yelusaleme lokola Mokonji

11 Wana ejalaki bango kobelesa na Yelusaleme, epai na Betefage na Betanya na Ngomba na Bilya, atindaki mibale na bayekoli na ye, 2 alobaki na bango ete: Bókende

na bino na kati na mboka ejali kotalana na bino, mpe ekojala bino kobima kati na mboka, bokokuta mwana-na-mpunda asili kokangama, moto naino abuti yango te. Bókangola yango, bókamba yango awa, 3 mpe soko moto moko akotuna bino ete, Bojali kosala boye mpo na nini, bóloba ete, Motei ajali na bosenga na yango, mpe akongisa yango awa lisusu nokinoki. 4 Bakendaki, bakutaki mwana-na-mpunda asili kokangama na ekuke libanda, na kokabwana na njela. Bajalaki kokangola yango 5 mpe bamoko na bango batelemaki wana balobaki na bango ete: Bojali kosala nini, awa ejali bino kokangola mwana-na-mpunda. 6 Bango nde balobaki na bango pelamoko Yesu alobaki na bango mpe batiki bango. 7 Bakambaki mwana-na-mpunda mboka na Yesu, babwaki bilamba na bango likolo na yango, mpe abutaki na yango. 8 Bato mingi batandaki bilamba na bango na njela, bamosusu batandaki mango na mabila makati bango na bilanga. 9 Bango bakendaki liboso, na bango babilaki nsima, bajalaki konganga ete: Osanna! Oyo ajali koya na nkombo na Yawe épambwama! 10 Bokonji na tata na biso Dawidi bojali koya épambwama! Osanna kati na Bisika-bileki-Likolo! 11 Akotaki na Yelusaleme kati na Tempelo, atalatalaki biloko yoso epai na epai, nde ntango naino esilai koleka, bongo alongwaki wana kokenda na Betanya na Bajomi-na-mibale.

Mosuke efigami

12 Na mokolo na nsima elongwaki bango na Betanya, 13 ayokaki njala, amonaki njete na mosuke mosika mojali na matiti, ayaki kotala soko akojua mbuma na yango; akomaki epai na yango, akutaki eloko te, 14 bobele matiti, mpo ete alaka na misuke ekokaki te. Alobaki na njete ete: Libela moto ália mbuma na yo lisusu te. Bayekoli na ye mpe bajalaki koyoka ye.

Yesu apeteli Tempelo

15 Bakomaki na Yelusaleme, mpe akotaki na Tempelo, abandaki kobimisa bango bajalaki kotska mpe kosomba kati na Tempelo; abalolaki mesa na basenji na misolo, na bibonga na bateki na bibenga, 16 ajalaki kopesa njela te ete moto ámema eloko kati na Tempelo. 17 Alakisaki, alobaki na bango ete: † Esili kokomama te ete,

Ndako na ngai ekobiangama ndako na mabondeli mpo na mabota yoso?
18 Nde bino bosili kojalisa yango esika na bayibi. Mikolona-Banganga na Bakomeli bayokaki bongo, mpe bajalaki koluka soko báboma ye boni, mpamba te bajalaki kobanga ye, mpo ebele na bato ejalaki kokamwakamwa na mateyo na ye. 19 Wana eyaki mpokwa, balongwaki na mboka.

Mpo na Mabondeli na Kondima

20 Ejalaki bango koleka na ntongo, bamonaki mosuke mosili kokaoka na ntina na yango. 21 Petelo alobaki na ye ete: Labi, tala mosuke mofingaki yo, esili kokaoka. 22 Yesu ajongiselaki bango ete: Bójala na kondima na Njambe! 23 Najali koloba na bino solo ete soko nani akoloba na ngomba oyo ete, Longwa awa! Mibwaka kati na mai!— mpe akotia ntembe na motema na ye te, kasi akondima ete yango ejali ye koloba ejali kobima boye, ekojala na ye. 24 Yango wana najali koloba na bino ete biloko yoso bijali bino kobondela mpe kolomba, bódima ete bojui yango mpe bikojala na bino. 25 Wana ekotsema bino kobondela, soko bojali na likambo na moto moko, 26 bólimbisa yango ete Tata na bino oyo na Likolo álimbisa bino bikweli na bino.

Ntembe na Banganga

27 Ayaki lisusu na Yelusaleme, mpe ejalaki ye kotambola kati na Tempelo, Mikolona-Banganga na Bakomeli na mikolo na mboka bayaki mboka na ye, 28 balobaki na ye ete: † Ojali kosala makambo oyo na bokonji nini? † Nani mpe apesi yo bokonji oyo ete ósala boye? 29 Nde Yesu alobaki na bango ete: Nakotuna bino likambo moko, bójongisela ngai mpe nakoloba na bino soko najali kosala makambo oyo na bokonji nini. 30 † Libatisa na Yoane eutaki na Likolo soko na bato? 31 Bójongisela ngai. Bajalaki kotiana ntembe kati na bango ete: Soko tokoloba ete, Na Likolo,— akoloba ete, Na bongo mpo nini bondimaki ye te; 32 † kasi tóloba ete, Na bato?— bajalaki kobanga bato, mpo ete bato yoso bajalaki kotanga Yoane boye ete ajalaki Mosakoli. 33 Bajongiselaki Yesu monoko ete: Toyebi te. Yesu alobaki na bango ete: Ngai mpe nakoloba na bino te soko najali kosala makambo oyo na bokonji nini.

Lisese na Basali Mabe na Elanga

12 Abandaki kosolola na bango na masese ete: Moto moko akonaki elanga na miwiti, ajingaki yango na lopango, atimolaki ekamelo, atongaki etalelo, apesaki yango na maboko na basali, atamboli na mboka mosusu. **2** Na elaka na mbuma atindi moombo mboka na basali na elanga ete ájua mbuma na elanga na maboko na bango. **3** Esili bango kojua ye, babeti ye makasi, bapanji ye mpamba. **4** Atindi lisusu moombo mosusu mboka na bango, babeti ye motó, bapengoli ye. **5** Atindi mosusu mpe babomi ye. Atindi mpe bamosusu mingi, babeti bamosusu makasi, babomi bamosusu. **6** Ajalaki naino na moko, mwana na bolingo, atindi ye mboka na bango na nsima mpenja, ye ete, Bakomemisa mwana na ngai. Basali yango balobani ete: **7** Oyo awa motuki na libula, tika tóboma ye, mpe libula ekojala na biso. **8** Bakamati ye, babomi ye, babwaki ye na libanda na elanga. **9** Na bongo mokolo na elanga yango akosala nini; akoya, akoboma basali yango, akopesa elanga na maboko na bamosusu. **10** ¿Botangi likomi oyo ts? ete,

Mpe na libanga liboyaki batongi,—

Oyo ekorni motó-na-nsuka.

11 Motó-na-nsuka oyo ebimi epai na Yawe,

Mpe ejali elokó na kokamwa na miso na biso.

12 Bajalaki mpe koluka njela na kokanga ye, nde babangaki ebele, mpe ete bayebaki ete alobi lisese yango epai na bango. Batikaki ye, bakendaki na bango.

Etuneli na Bafalisai

13 Batindelaki ye bamoko na Bafalisai na Baelode ete bátaisa ye motambo na maloba. **14** Bayaki koloba na ye ete: Toyebi ete ojali moto na solo, Molakisi, mpe ete okobangaka moto ts, mpamba ts okotalaka bilongi na bato ts, kasi okolakisaka njela na Njambe solo. ¿Kofuta Kaisala mpako ekoki soko ekoki ts? ¿Tópese soko tópese ts? **15** Nde ye ayebaki bokosi na bango, aloba na bango ete: Mpe nini bojali komeka ngai, yela ngai mpata ete námóna. **16** Bango bayelaki yango. Alobaki mpe na bango ete: Oyo elilingi mpe likomi na nani. Balobaki na ye ete: Na Kaisala. **17** Yesu alobaki na bango ete: Bójongisa na Kaisala biloko na Kaisala, mpe na Njambe biloko na Njambe. Bakamwaki na ye mingi.

Etuneli na Basadukai

18 Basadukai mpe bayaki mboka na ye (bango bakolobaka ete lisekwa ejali ts), batunaki ye ete: **19** Molakisi, Mose akomelaki biso ete,

Soko ndeko na moto akokufa mpe akotika mwasi nde baboti mwana ts, ndeko na ye ákamata mwasi yango, ábotisela ndeko na ye libota.

20 Bandeko nsambo bajalaki. Oyo na liboso abali mwasi mpe akufi nde atiki libota ts; **21** oyo na mibale mpe akamati ye, akufi, atiki libota ts; oyo na misato bobele bongo, **22** mpe bango nsambo batiki libota ts. Nsima na bango yoso mwasi mpe akufi. **23** Kati na lisekwa akojala mwasi na moto nani kati na bango; mpamba ts bango nsambo bajalaki na ye lokola mwasi na bango. **24** Yesu alobaki na bango ete: Awa eyebi bino Makomi ts mpe nguya na Njambe ts,— ¿yango wana bojali kobunga ts? **25** Ntina ete wana ekosekwa bango na bakufi, bakobala ts mpe bakobalama ts, kasi bajali lokola banje na Likolo. **26** Nde mpe na bakufi, ete bakosekwa,— ¿botangi na mokanda na Mose na ndambo na Mwanjete ts lokola Njambe alobaki na ye? ete, Ngai Njambe na Abalayama, Njambe na Yisaka, Njambe na Yakobo.

27 Ajali Njambe na bakufi ts kasi na bato na bomoi, bojali kobunga mingi.

Etuneli na Mokomeli

28 Moko na Bakomeli ayokaki bango kotiana ntembe, amonaki mpe ete ajongiseli bango malamú, bongo ayaki mboka na ye kotuna ye ete: Lilako nini ejali liboso na Malako yoso. **29** Yesu alobaki na ye ete: Oyo na liboso ejali boye ete, Yoka Yisalaele! Yawe Njambe na bino ajali Nkolo moko.

30 Mpe ete,

Ólinga Yawe Njambe na yo na motema na yo mobimba, na molimo na yo mobimba, na mayele na yo mobimba, na makasi na yo mobimba.

31 Na mibale boye ete,

Ólinga bajalani na yo lokola njoto na yo moko.

32 Lilako mosusu lileki oyo mibale ejali ts. Mokomeli alobaki na ye ete: Na malamú, Molakisi! Olobi solo ete Moko ajali mpe mosusu ajali lokola na ye ts; **33** kolina ye na motema

mobimba, na kokanisa mobimba, na makasi mobimba, mpe kolinga bajalani lokola njoto na yo moko, eleki malamuna na mbeka-na-kotumbama yoso na miboma. 34 Yesu amonaki ete ajongisi na mayele, alobaki na ye ete, Ojali mosika na Bokonji-na-Njambe te. Mpe moto mosusu ajalaki na molende kotuna ye lisusu te.

Yesu atuni Etuneli

35 Ejalaki Yesu kolakisa kati na Tempelo, alobaki ete: ¿Bakomeli bakolobaka boni ete Masiya ajali mwana na Dawidi? 36 Dawidi ye moko alobaki kati na Molimo Mosanto ete,

Yawe alobaki na Nkolo na ngai ete,

Kisa na loboko na ngai na mobali,

Kino ekotia ngai bayini na yo

Lokola etsemelo na makolo na yo.

37 Dawidi ye moko atangaki ye Nkolo, ¿bongo ajali mwana na ye boni?

38 Ebele monene bajalaki koyoka ye na esengo mpe kati na liteyo na ye alobaki ete: Bómisenjela na Bakomeli! Bakosepelaka kotambolatambola na bilamba molai, kojua bisako na jando, 39 kofanda na bijalelo na liboso kati na Biyanganelo mpe na bilambo; 40 bakoliaka biloko na basi bakufelimbali; bakobondelaka mabondeli molai mpo na kokosa. Bang' oyo bakojua ekweli eleki monene.

Likabo na Mwasi akufeli-mobali

41 Yesu afandaki epai na Ebombelo-na-Makabo kotala motindo ejali ebele na bato kobwaka mosolo kati na Ebombelo-na-Makabo. Bajul mingi bajalaki kobwaka mosolo mingi. 42 Mwasi moko, mobola oyo akufelaki mobali, ayaki kobwaka ndiso mibale, oyo ekoki na likota moko. 43 Abiangaki bayekoli na ye, alobaki na bango ete: Najali koloba na bino solo ete mwasi oyo mobola aleki babwaki yoso na kobwaka makabo kati na Ebombelo-na-Makabo. 44 Ntina ete bango yoso babwakaki mosolo molekaki na bango, nde ye, na kojanga na ye, abwaki yoso ejalaki na ye,— lilei na ye yoso.

Yesu alakisi Makambo makoya Nsima

13 Bajalaki kobima na Tempelo, mpe moko na bayekoli na ye alobaki na ye ete: Molakisi, tala motindo na mabanga oyo! Na motindo na ndako oyo! 2 Yesu alobaki

na bango ete: ¿Bojali kotala ndako oyo minene boye? Libanga soko moko te ekotikala awa likolo na libanga mosusu, — makobwakama na nse yoso.

3 Esilaki ye kofanda na Ngomba na Bilaya na epai ekotalanaka na Tempelo, Petelo na Yakobo na Yoane na Andalea batunaki ye kati na bango mpenja ete: 4 Loba na biso, ¿makambo oyo makojala ntango nini, elembo mpe nini soko oyo yoso malingi kokoka? 5 Yesu abandaki koloba na bango ete: Bókeba ete moto ájimbisa bino te; 6 bato mingi bakoya na nkombo na ngai, koloba ete, Ngai najali ye wana, mpe bakojimbisa bato mingi. 7 Nde soko bokoyoka mpo na bitumba mpe nsango na bitumba, bóbanga te; ekoki na yango kokoma, kasi nsuka ekojala naino te. 8 Mpamba te libota moko ekotombokela libota mosusu, mpe bokonji moko ekotombokela bokonji mosusu. Mokili ekoningana na esika na esika, mpe njala minene ikojala. Oyo ebandeli na boloji.

9 Bino bókeba na bino, bakopesa bino na maboko na basambisi na bango, mpe bakobeta bino mpimbo kati na Biyanganelo, bakotemisa bino liboso na Mikolo-na-mokili na mikonji na mpo na ngai mpo na litatoli epai na bango. 10 Ekoki mpe ete Nsango Malamu ésakolama kati na mabota yoso liboso. 11 Soko bakokamba bino bakangami, bómitungisa liboso te soko bokoloba nini, kasi soko likambo nini ekopesemela bino na ntango yango, bóloba bongo; mpamba te bino bokojala koloba te, kasi Molimo Mosanto. 12 Ndeko akokaba ndeko mpo na kufa, tata akokaba mwana, bana bakotelemela baboti, bakokufisa bango. 13 Bokojala bayinami na bato yoso mpo na nkombo na ngai; nde mpo na oyo akoumela kino nsuka, ye wana akobika.

14 Soko bokomona Mbindo-na-Libebisi kotelema kuna ekoki te (motangi ákanisa oyo), na ntango yango bango na kati na Yuda bákima kuna na ngomba; 15 oyo na likolo na ndako ákita kokota na ndako na ye kokwa eloko te; 16 oyo kati na elanga ájonga kolokota mokoto na ye te. 17 Mawa na basi bakojala na libumu mpe na bango bakojala konungisa na mikolo yango! 18 Nde bóbondela ete ébima na mikolo na malili te, 19 mpo ete na mikolo yango boloji bokojala, boloji na motindo ebimi naino te longwa na ebandeli na Kojalisa ejalisaki Njambe kino sasaipi,— ekobima mpe bongo lisusu soko moko te. 20 Soko Yawe akokata mikolo yango te,

mbe moto moko akobika te, kasi mpo na Baponami baoyo aponi, akokata mikolo yango. 21 Na ntango yango soko moto akoloba na bino ete, Tala ye Masiya awa! soko ete, Tala ye kuna! bøndima bango te, 22 mpamba te bamasiya na lokuta na basakoli na lokuta bakotelsma kopesa bilembo na bikamwiseli mpo na kojimbisa—soko bakokaka—Baponami mpenja. 23 Nde bino bókeba na bino, nasili koloba na bino makambo yoso liboso.

24 Kasi na mikolo yango na nsima na boloji yango, moi ekoyinda, sanja ekotana te, 25 mioto mikojala kokwea na Likolo, Nguya oyo na Likolo ikoningana. 26 Na ntango yango bakomona Mwana-na-Moto koya na mapata, na nguya mingi mpe na nkembo. 27 Na nsima akotinda banje koyanganisa Baponami na ye baoyo bakolongwa na bipai yoso minei, longwa na nsuka na mokili kino nsuka na Likolo.

28 Bóyekola lisese na mosuke; soko etape na yango elembi mpe ebimisi matiti, boyebi ete mikolo na kotela na biloko milingi koya. 29 Bino mpe bongo, soko bokomona makambo oyo kobima ntango nini, bóyeba ete ejali penepene na bikuke. 30 Najali koloba na bino solo ete libota oyo ekoleka te kino ekobima makambo oyo yoso. 31 Likolo ekoleka, na nse lokola, nde maloba na ngai makoleka te.

32 Nde mpo na mokolo yango soko ntango yango, moto te ayebi, soko banje na Likolo te, soko Mwana te, bobele Tata ayebi. 33 Bókebaka, bósenjelaka, bóbondelaka, mpamba te boyebi te soko elaka ejali boni. 34 Lokola moto atamboli, atiki ndako na ye, apesi bokonji na baombo na ye, na moto mosala na ye na moto mosala na ye, alaki mpe mosenjeli na ekuke ete ákengelaka. 35 Bókengelaka bongo, mpo ete, boyebi te soko mokolo na ndako akoya ntango nini, soko na mpokwa, soko na midi-na-butu, soko na nsoso na liboso, soko na ntongo mpenja; 36 bókengelaka ete áya pwasa kojua bino kolala mpongi te. 37 Yango ejali ngai koloba na bino najali koloba na bato yoso ete, bókengelaka.

Mwango na Kokoma Yesu

14 Mikolo mibale liboso na Elekeli, Elambo na Kwanga-ejangi-Mfulu, Mikolo-na-Banganga na Bakomeli bajalaki koluka soko bakokanga Yesu na mayele boni koboma ye, 2 mpo ete te balobaki ete: Kati na Elambo te, bongo yikiyiki ébima kati na bato te.

Mwasi apakoli Yesu na Mafuta

3 Yesu ajalaki na Betanya kati na ndako na Simona, moto na mbala. Ejalaki ye kofanda na mesa, mwasi moko ayaki, ajalaki na mwa mbeki na mafuta-na-malasi, eloko na motuya monens; abomaki mwa mbeki yango, asopaki mafuta na motó na ye. 4 Bato mosusu bajalaki kosilika kati na bango ete: ¿Libebi na mafuta oyo ejali mpo na nini? 5 mpo ete mafuta oyo akokaki kotekema na mpata mikama misoto, mpe mosolo ekokaki kopesemela babola. Bajalaki mpe kosilika na mwasi. 6 Nde Yesu alobaki ete: Botika ye, ¿mpo nini bojali kotungisa ye? asaleli ngai mosala malamumu. 7 Mpo ete bojali na babola awa na bino ntango yoso, bokokoka kosalela bango malamumu soko bokojala na mposa ntango nini, nde bojali na ngai ntango yoso te. 8 Asali yango ejalaki na ye, apakoli njoto na ngai liboso mpo na kokunda; 9 najali koloba na bino solo ete soko Nsango Malamumu ekosokolama wapi na mokili mobimba, yango esali mwasi oyo ekosololama mpo na ekaniseli na ye.

Mwango na Yuda na Kokaba Yesu

10 Yuda Mokeliota, ye moko na Bajomi-na-mibale, akendaki mboka na Mikolo-na-Banganga ete ákaba Yesu na maboko na bango. 11 Bango mpe bayokaki ye na esengo, batielaki ye elaka na kopesa mosolo; ye mpe ajalaki koluka njela soko akokaba ye na eposa malamumu boni.

Elekeli na Yesu na Bayekoli

12 Na mokolo na liboso na mikolo na Kwanga-ejangi-Mfulu, wana ebomamaki mpate na Elekeli, bayekoli na ye baloba na ye ete: ¿Ojali na mposa ete tókende kobongisa wapi ete ólia Elekeli? 13 Bongo atindaki mibale na bayekoli na ye, ye ete: Bókende na bino kuna na mboka, mpe mobali akujua na bino komema mbeki na mai; 14 soko mpe akokota wapi, bóbila ye, bóloba na mokolo na ndako ete, Motei alobi ete, Wapi ejalelo na ngai kuna ekolia ngai Elekeli esika moko na bayekoli na ngai. 15 Ye mpe akotalisa bino eteni monene na mokili na ndako na likolo, esili kobonga mpe kotandama, bóboongisela biso wana. 16 Bayekoli balongwaki bakomaki na mboka, bakutaki pelamoko elobi ye na bango, babongisaki Elekeli.

17 Esilaki mpokwa koya, ayaki na Bajomi-na-mibale elongo. 18 Bafandaki bajalaki kolia; mpe Yesu alobaki ete: Najali koloba na bino solo ete moliani na ngai, moko na bino, akokaba ngai. 19 Babandaki koyoka mawa mpe koloba na ye moko na moko ete: 'Ngai? 20 Nde ye alobaki na bango ete: Moko na Bajomi-na-mibale, oyo ajali koyina misapi na ye na saani, na ngai esika moko. 21 Mpo ete Mwana-na-Moto akei pelamoko esili kokomama na ntina na ye, nde mawa na moto yango oyo ajali kokaba ye; soko moto yango abotamaki te, mbe malamau na ye.

22 Ejalaki bango kolia, akamataki kwanga, apambolaki abukaki, apesaki bango, alobaki ete: Bókamata, oyo njoto na ngai. 23 Akamataki mpe kopo, apambolaki, apesaki bango; mpe bango yoso bamelaki na yango. 24 Alobaki na bango ete: Oyo makila na ngai na endimaneli makosopana mpo na bato mingi. 25 Najali koloba na bino solo ete nakomela mai na mbuma na miwiti lisusu soko moko te kino mokolo yango ekomela ngai mai na mbuma na sika kati na Bokonji-na-Njambe.

26 Bayembaki, babimaki kokenda kuna na Ngomba na Bilaya; 27 Yesu alobaki na bango ete: Bino yoso bokobola libaku, mpo ete esili kokomama ete,

Nakobola mobateli mpe mpate bakopanjama, 28 kasi na nsima na lisekwa na ngai nakokenda liboso na bino kuna na Galilai. 29 Nde Pstelo alobaki na ye ete: Soko bato yoso bakobola libaku, kasi ngai te. 30 Yesu alobaki na ye ete: Najali koloba na yo solo ete yo, lelo na butu oyo, okoangana ngai mbala misato naino eleli nsoso mbala mibale te. 31 Ye nde ajalaki koloba mingi mpenja ete: Ata ekokoka na ngai kokufa na yo esika moko, nakoangana yo soko moko te. Bango yoso mpe balobaki bobele bongo.

Na Getesamane

32 Bakomaki na esika moko, nkombo na yango Getesamane, mpe alobaki na bayekoli ete: Bófanda awa naino ekojala ngai kobondela. 33 Akambaki na ye Petelo na Yakobo na Yoane, abandaki kokamwakamwa mpe koyoka bojito, 34 alobaki na bango ete: Motema na ngai etondi na mawa, kino mawa na kufa, bómela awa mpe bókengelaka. 35 Akendaki liboso moko, akweaki na mabele, ajalaki kobondela ete ntango yango éleka na ye soko ekoki. 36 Alobaki ete:

Aba! Tata! Makambo yoso makoki na yo, longwela ngai kopo oyo,— kasi yango ejali na ngai mposa ésalama te, 37 kasi yango ejali na yo mposa. Ayaki, akutaki bango balali, alobaki mpe na Petelo ete: Simona! 'olali? 'Ojalaki na makasi kokengela ntango moko te? 38 Bókengelaka, bóbondelaka ete bókota kati na komekama te. Molimo ejali na mposa solo, nde njoto ejali na bolembu. 39 Lisusu alongwaki kobondela, koloba maloba yango mpenja. 40 Lisusu ayaki, akutaki bango balali, mpo ete miso na bango bojito mingi na mpongi; bayebaki mpe te soko kojongisela ye monoko nini. 41 Mbala na misato ayaki, alobaki na bango ete: Bólala naino, bópema na bino. Ekoki. Ntango ekomi. Mwana-na-Moto ajali kokabama na maboko na bato mabe. 42 Bótelema, tókende! Bótala mokabi na ngai asili kobelesma.

Yesu akangami, Bayekoli bakimi

43 Ejalaki ye koloba, Yuda moko na Bajomi-na-mibale ayaki nokinoki, na ebele na bato na ye elongo, na mipanga, na mangenda, baoyo bautaki na Mikolo-na-Banganga, na Bakomeli, na mikolo na mboka. 44 Mokabi na ye asili kotiela bango elembo ete: Soko nakopwepwa nani, ye wana; bókanga ye, bókenda na ye malamau. 45 Ayaki, akomaki epai na Yesu nokinoki, alobaki ete: Labi! mpe apwepwaki ye. 46 Batielaki ye maboko, bakangaki ye. Moko na bango batelemaki wana abendaki mopanga na ye, 47 abolaki moo-mbo na Mikolo-na-Banganga, alongolaki litoi na ye. 48 Yesu ajongiselaki bango ete: 'Bobimi na mipanga, na mangenda, kokanga ngai lokola mpo na moibi? 49 Mokolo na mokolo najalaki na bino kolakisa kati na Tempelo, mpe bokangaki ngai te,— kasi ejali boye ete Makomi mákokisama. 50 Bango yoso batikaki ye, bakimaki na bango. 51 Elenge mbali moko ajalaki kobila ye, ajingaki njoto bobele na elamba moko; bakangaki ye, 52 nde atikaki elamba, akimaki bolumbu.

Banganga basambisi Yesu

53 Bakambaki Yesu mboka na Mikolo-na-Banganga; Mikolo-na-Banganga yoso na mikolo na mboka na Bakomeli bakendaki njela moko. 54 Petelo mpe abilaki ye mosika kino kati na lopango na Mokolo-na-Banganga, afandaki kati na bapolisi koyota moto. 55 Mikolo-na-Banganga, na Ko-

yangana mobimba, bajalaki koluka matatoli na ntina na Yesu mpo na kokufisa ye, nde bajui yango te; 56 mpo ete bato mingi bajalaki kotatola makambo na lokuta na ntina na ye, nde matatoli na bango makokanaki te. 57 Nde bamoko batamaki kotatola likambo na lokuta na ntina na ye ete: 58 Bisu toyokaki ye koloba ete, Ngai nakoboma Esambelo oyo esalami na maboko na bato, mpe na mikolo misato nakotonga mosusu ekosalama na maboko na bato te. 59 Nde ata bongo matatoli na bango makokanaki te.

60 Mokolo-na-Banganga atemaki na katikati, atunaki Yesu ete: 'Okojongisa monoko te? 'Baoyo bajali kotatola likambo nini na ntina na yo? 61 Nde ajalaki nye, ajongisi monoko te. Mokolo-na-Banganga atunaki ye lisusu ete: 'Yo ojali Masiya, Mwana na Mopambwami? 62 Yesu ete: Ngai najali. Bokomona mpe Mwana-na-Moto kofanda na loboko na mobali na Nguya, mpe koya na mapata na Likolo. Mokolo-na-Banganga apasolaki bilamba na ye, 63 alobaki ete: 'Tojali kosenga litatoli mosusu nini? 64 Boyoki maloba na kotuka, 'bokanisi nini na likambo oyo? Bango yoso bakataki ete abongi na kufa. 65 Bamoko babandaki kotwela ye nsoi, mpe kojipa elongi na ye, kobolaka ye bibotu, koloba na ye ete: Sakola! Mpe bapolisi bakamataki ye na mbata.

Petelo aanganani Yesu

66 Ejalaki Petelo kati na lopango, elenge mwasi moko na basali na Mokolo-na-Banganga ayaki, amonaki Petelo koyota motu, atalaki ye, 67 alobaki na ye ete: Yo mpe ojalaki na Yesu na Nasala elongo! 68 Nde aanganaki ete: Nayebi te! nayebi ntina te—soko ojali koloba nini! Abimaki kuna na monoko na lopango. 69 Elenge mwasi amonaki ye, abandaki lisusu koloba na bango batelemaki wana ete: Oyo ajali moko na bango. 70 Ye nde aanganaki lisusu. Na nsima moke bango batelemaki wana balobaki na Petelo ete: Na solo ojali moko na bango, mpo ete ojali Mogalilai. 71 Ye nde abandaki koangana, kofinga mpe kosimba ndai ete: Nayebi moto oyo bojali koloba te! 72 Nokinoki nsoso alelaki mbala na mibale. Bongo Petelo akanisaki lisusu monoko elobaki Yesu na ye ete: Naino eleli nsoso mbala mibale te, okoangana ngai mbala misato. Abwaki njoto na ye libanda, alelaki.

Pilata asambisi Yesu

15 Nokinoki na ntongontongo Mikolo-na-Banganga bayan-ganaki mwango na mikolo na mboka na Bakomeli, na Koyangana mobimba; bakangaki Yesu, bakendaki na ye, bapesaki ye na maboko na Pilata. 2 Pilata atunaki ye ete: 'Yo ojali Mokonji na Bayuda? Ajongisaki monoko na ye ete: Bongo. 3 Mikolo-na-Banganga mpe bajalaki kofundafunda ye makambo mingi. 4 Pilata ajalaki kotuna ye mbala na mbala ete: 'Okojongisa monoko te? Yoka motindo na makambo bajali kofundafunda yo. 5 Nde Yesu lisusu ajongisaki monoko te, bongo Pilata akamwaki. 6 Na mikolo na Elambo akangwelaki bango mokangami moko, oyo balombaki. 7 Moto moko, nkombo na ye Balaba, ajalaki mokangami kati na batomboki baoyo babomaki bato kati na kotomboka na bango. 8 Mpe ebele babutaki, babandaki kolomba ete asala pelamoko esalaki ye mpo na bango. 9 Nde Pilata ajongisaki monoko na bango ete: 'Bojali na mposa ete nakangwela bino Mokonji na Bayuda? 10 Mpa-mba te ayebacki ete Mikolo-na-Banganga bapesi Yesu na maboko na ye na ntina na bilulela. 11 Mikolo-na-Banganga bapesaki ebele simbisi ete akangwela bango bobele Balaba. 12 Nde Pilata ajongisaki monoko na bango lisusu ete: 'Na bongo nasala nini na oyo bobiangi Mokonji na Bayuda? 13 Bangangaki lisusu ete: Bakisa ye na ekulusu! 14 Pilata nde atunaki bango ete: 'Mpo na nini, ntina ete asali mabe nini? Bango balekisaki konganga ete: Bakisa ye na ekulusu! 15 Nde Pilata alingaki kokitisa mitema na ebele, bongo akangwelaki bango Balaba, abetisaki Yesu mpimbo, apesaki ye ete babakisa ye na ekulusu.

Basekaseki Yesu

16 Basoda bakambaki ye libanda kati na lopango na Mokolo-na-mokili, bayanganisaki ebolo mobimba na basoda, 17 balatisaki ye mokoto motane, batongaki motole na njube, batia yango na motu na ye, 18 babandaki kopesa ye bisako ete: Mbote na yo, Mokonji na Bayuda! 19 Babstaki motu na ye na mokekele, batwelaki ye nsoi, bakumbaki mabongo na bango kosambela ye. 20 Esili bango kosakaska ye, balongwelaki ye mokoto motane, balatisaki ye bilamba na ye mpenja, babimisaki ye ete babakisa ye na ekulusu:

Babakisi Yesu na Ekulusu

21 Moto moko oyo autaki na jamba ajalaki koleka wana, ye Simona moto na Kulene (tata na Alesandala na Lufu); bakangaki ye ete akumba ekulusu na Yesu. 22 Bakambaki ye kino esika ebiangami Golgota (ntina na nkombo yango ete, Esika na Mokwa-na-Motó). 23 Bapesaki ye masanga masangani na mola, nde akamataki yango te. 24 Babakisaki ye na ekulusu. Bakabolaki bilamba na ye na kobwaka na mbese koyeba soko nani akojua nini. 25 Babakisaki ye na ekulusu na ngonga libwa na ntongo. 26 Mokanda na efundeli na ye ekomami boye ete, **MOKONJI NA BAYUDA.**

27 Babakisaki bayibi mibale na bikulusu na ye esika moko, moko na loboko na mobali, moko na loboko na mwasi. 28 Bongo ekokaki Likomi lilobi ete,

Atangami kati na bato na lofundo.

29 Bango balekaki wana bajalaki kotuka ye, koningisa mito na bango, koloba ete: *E yo!* Moto oyo akoboma Esambelo mpe akotonga yango lisusu na mikolo misato! 30 Kita na ekulusu! Mibikisa yo mpenja! 31 Bobele bongo mpe Mikolo-na-Banganga na Bakomeli bajalaki kosekaseka ye, balobanaki ete: Abikisaki bamosusu, ayebi komibikisa ye mpenja te; 32 tika ete Masiya, Mokonji na Yisalaele, akita sasaipi na ekulusu ete tómono mpe tóndima. Bango babakisami na bikulusu na ye esika moko bajalaki mpe kotonga ye.

Kufa na Yesu

33 Wana ekomaki midi, molili ejipaki mokili mobimba ntango misato. 34 Kasi na ngonga misato Yesu angangaki na mongongo makasi ete: Eloi! Eloi! Lama sabakatani! (ntina na yango ete, Njambe na ngai! Njambe na ngai! Mpo nini osaboli ngai!). 35 Bamoko na bango batemaki wana bayokaki bongo, balobaki ete: Bóyoka! Ajali kobeelela Elia. 36 Moto moko atambolaki mbango, ayinaki linuka na mai na ngai, atiaki yango na mokekele, amelisaki ye, alobaki ete: Bótika! Tótala soko Elia akoya kolongola ye. 37 Nde Yesu abimisaki mongongo makasi, mpe atikaki motema.

38 Elamba monene na Esambelo epaswamaki ndambo mibale longwa na likolo kino nse. 39 Kapitene na basoda oyo atemaki kotalana na Yesu, amonaki ete atiki motema

boye, alobaki ete: Na solo moto oyo ajalaki Mwana na Njambe! 40 Basi mpe bajalaki mosika kotala; kati na bango,— Malia na Magadala, na Malia mama na Yakobo mokuse na Yose, 41 na Salome,— baoyo babilaki ye wana ejalaki ye na Galilai mpe basalelaki ye,— na bamosusu mingi baoyo babutaki na Yelusaleme na ye njela moko.

Yesu akundami

42 Esili mpokwa koya, ejalaki Ebongiseli (ntina ete, mokolo na liboso na Sabata). 43 Yosefe moto na Alimatia ayaki, ye moto na Koyangana, moto na lokumu, oyo mpe ajalaki kotalela Bokonji-na-Njambe ye moko. Atiaki molende, akotaki mboka na Pilata, alombaki njoto na Yesu. 44 Nde Pilata akamwaki soko asili kokufa naino, abiangaki kapitene na basoda, atunaki ye soko akufi kala. 45 Esilaki ye koyeba na monoko na kapitene, apesaki Yosefe ebembe. 46 Ye asombaki elamba na molikani, alongolaki Yesu, ajingaki ye na molikani, alalisaki ye na liyita litimami kati na libanga, apusa libanga na monoko na liyita. 47 Malia na Magadala, na Malia mama na Yose bajalaki kotala esika esili Yesu kotiamana.

Lisekwa na Yesu

16 Esilaki mokolo na Sabata koleka, Malia na Magadala, na Malia mama na Yose, na Salome, basombaki biloko-na-malasi ete báya kopakola ye. 2 Na ntongo mpenja na mokolo na yenga, bakomaki na liyita, wana esili moi kobima. 3 Balobanaki ete: *¿Nani akolongwela biso libanga na monoko na liyita?* 4 nde batalaki mpe bamonaki ete libanga esili kolongwa (mpamba te ejalaki monene mingi). 5 Bakotaki kati na liyita, bamonaki elenge mobali afandi na loboko na mobali, alati mokoto mpembe, mpe babangaki mingi. 6 Ye nde alobaki na bango ete: Bóbanga te! Bojali koluka Yesu na Nasala oyo abakisamaki na ekulusu. Asekwi! Ajali awa te! Bótala esika elalisaki bango ye. 7 Kasi bókende na bino koloba na bayekoli na ye mpe na Petelo ete ajali kokenda liboso na bino kuna na Galilai. Bokomona ye wana, pelamoko elobaki ye na bino. 8 Bongo babimaki, bakimaki na liyita, mpamba te kolenga na kokamwakamwa ekanga bango. Balobaki liloba moko na moto moko te, mpamba te bajalaki na nsomo.

Yesu amonani na Bayekoli

9 Esili Yesu kosekwa na ntongo na mokolo na yenga, amononaki liboso na Malia na Magadala, oyo abimisaki milimo mabe nsambo na ye. 10 Ye wana akendeke kosakola na bango bajalaki na Yesu, baoyo bajalaki na mawa kolelaka. 11 Bango mpe, eyokaki bango ete ajali na bomoi mpe ete amononi na Malia, baboyaki kondima.

12 Nsima na makambo oyo amononaki na motindo mosusu na mibale na bango wana ejalaki bango kotambola kokende na jamba. 13 Bango wana bakendeke kosoola baoyo batikali, nde bango bandimaki te.

14 Na nsima amononaki na Bajomi-na-moko, ejalaki bango na mesa, apamelaki ntembe na bango na makasi na mitema na bango, mpo ete bandimaki baoyo bamoni ye mosekwi te. 15 Alobaki mpe na bango ete: Bökende na bino na mokili mobimba, kosakwela bato yoso Nsango Malamu. 16 Oyo akondima mpe akobatisama akobika, nde oyo akoboya kondima akokwea. 17 Bilembo bikobila mpo na bango bandimi makambo oyo; na nkombo na ngai bakobimisa milimo mabe, bakosolola na minoko na sika, 18 bakolokota banyoka, soko bakomela eloko na kufa, ekoyokisa bango mpasi soko moke te, bakotia maboko na bango na babeli mpe bakobika.

19 Na bongo, esili Nkolo Yesu koloba makambo oyo, anetwaki kuna na Likolo mpe afandaki na loboko na Njambe na mobali; 20 nde bango babimaki kosakolaka na bipai yoso, Nkolo asalaki na bango elongo, alendisaki Liloba na bilembo bibilaki.

NSANGO MALAMU EKOMAMAKI NA

LUKA

1 Bato mingi basili komeka kosembola lisapo na ntina na makambo makoyambamaka kati na biso. 2 Tokoyambaka yango mpo ete basaléli na Liloba, baoyo bamonaki

bongo na miso na bango longwa na ebandeli, bapesi biso yango. 3 Bongo, e Teofili, moto na lokumu, esilaki ngai kolukaluka ntina na makambo oyo yoso longwa na liboso mpenja, ngai mpe nakanisaki malamuru ete nákomela yo mokanda na yango yoso. 4 Boye okoyeba soko makambo mayoki yo na minoko na bato majali bongo solo.

Elaka na Kobotama na Yoane Mobatisi

5 Na mikolo na Elode mokonji na Yuda, nganga moko ajalaki; nkombo na ye Jekalaya, moto na mokabo na Abia. Mwasi na ye mpe ajalaki moto na libota na Aalona, nkombo na ye Elisabeta. 6 Bango yoso mibale bajalaki bayengebeni na miso na Njambe, batambolaki na kilikili te, na mitindo na malako yoso na boyengebens na Yawe. 7 Bajalaki na mwana te, mpo ete Elisabeta ajalaki ekomba; mpe bango yoso mibale basili konuna.

8 Mokolo moko na elaka na mokabo na ye, Jekalaya ajalaki kosala makambo na ye na nganga liboso na Njambe, 9 na motindo na bonganga, mpe mbese ekwelaki ye ete akota na Esambelo na Yawe kotumba mpaka-na-malasi. 10 Ebele mobimba na bato bajalaki libanda kobondela na ntango na kotumba na mpaka-na-malasi. 11 Nde mwanje na Yawe amononaki na ye kotelema epai na Etumbelona-Mpaka na loboko na mobali. 12 Emonaki Jekalaya bongo, motema na ye etombokaki mpe nsomo ekwelaki ye; 13 nde mwanje alobaki na ye ete: Banga te, Jekalaya, mpo ete libondeli na yo eyokani; mwasi na yo Elisabeta akobotela yo mwana mobali, mpe okobianga nkombo na ye Yoane. 14 Esengo ekojala na yo na kosepela mingi, mpe bato mingi bakoyoka esengo na kobotama na ye; 15 mpamba te akojala moto monene na miso na Yawe, akomela masanga te, soko eloko na kolangisa te, akotonda na Molimo Mosanto longwa na libumu na mama na ye, 16 akojongisa bato na Yisalaele mingi epai na Yawe Njambe na bango. 17 Ye mpe akokenda liboso na ye na molimo mpe na nguya na Elia, akojongisa mitema na batata epai na bana, akojongisa bato na ntembe na njela na mayele na bayengebeni, mpo na kobongisela Yawe libota likobonga mpenja. 18 Jekalaya alobaki na mwanje ete: ¿Náyeba oyo boni? mpo ete ngai mobange, mwasi na ngai mpe asili konuna na mikolo na ye. 19 Mwanje ajongisaki monoko na ye ete: Ngai Gabaliele, nakotameka